Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.

№ 209 (7. 298) 1990 йил 13 сентябрь, пайшанба Баҳоси 4 тийин

ТОНГГИ РЎЗНОМАЛАРДА

● СССР Олий Совети тўртинчи сессиясининг иккинчи иш куни ҳақида ҳисобот ҳамда «Бошқариладиган бозор иқтисодиётига ўтиш ягона умумиттифоқ дастурини тайёрлаш ва мамлакат халқ хўжалигини барқарорлаштириш тадбирларини ишлаб чиқиш тўғрисида» СССР ҳукуматининг маърузаси эълон қилинган.

● Ўзбекистон Компартияси Марказий назорат-тафтиш комиссиясининг ҳайъати навбатдаги мажлисида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг 1990 йилнинг биринчи ярмидаги молия-хўжалик фаолиятини тафтиш қилиш натижаларини кўриб чиқди. Мазкур масала юзасидан қабул қилинган қарорнинг баёни бугун тонгги рўзномаларда берилган.

Янгиликлар • Воқеалар • Шарҳлар

КПСС XXVIII съезди: партияни янгилаш йўлидан

Уларга ишонамиз ва таянамиз

● Партия комитети икки йил бурун янгича иш услубини жорий қилганда ҳаммаси бирдай маъқул бўлган эди. Бор маълумотни тўлалигича ўз ичига олган тахтадан умид катта эди-да. Тўғри, аввалига бу натижа бераётгандек бўлди. Энг аввало, бошланғич партия ташкилоти котибларини ортиқча қоғозбозликдан халос қилди. Аммо аниқроқ нима ўзгарди деган савол кўндаланг турарди. Коммунистлар сафидан чиқувчилар сони оша бошлади. Энди эса мазкур «Сигнал» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси Чилонзор районида КПССдан кетаётган коммунистларнинг кўплиги жиҳатидан олдинги ўринларни эгаллаб олибди. Нега бундай бўлаяпти, сабаби нимада? Кўп йиллардан бери партиявий тажрибага эга бўлган корхона парткомининг котибаси Т. М. Пименова ҳам бу каби жумбоқларга жавоб ахтарарди. Шу мақсадда партия комитетининг навбатдаги йиғилишига ана шундай кишиларнинг бир гуруҳи таклиф этилди. Нима учун партиядан кетаётганликларини улар турлича изоҳлайдилар.

Комил ЭГАМБЕРДИЕВ, 21-цех чилангари:

— Партия сафида кўпдан бери эмасман. Лекин ҳеч бир соҳада ишнинг йўқлиги мени бор ишончдан маҳрум қилди. КПСС XXVIII съездини кутдим, кейин ариза ёздим.

Татьяна ПИМЕНОВА:

— Бизда ҳеч қандай иш йўқлигини айтаяпсиз, аниқроқ нимани назарда тутаяпсиз?

— Одамларга нисбатан қаратиладиган эътиборни. Бизда эътибор аввало ишга қаратилади. Инсон бош омил деймизу, амалда аксинча. Масалан, биз ишчилар яқинда Болтиқбўйи корхоналарида тажриба ўрганиб қайтдик. Олти ой бўлган бўлсак, бирор марта партия йиғилиши бўлганини кўрмадик. Демак, бекордан-бекорга қуруқ гап учун йиғилаверадиган мажлисларга барҳам берилган. Ҳар ким ўз иши учун жавоб беради; сифатли натижа учун жон куйдиради. Одамлар нима учун, қанча ҳақда ишлаётганликларини, қадр-қимматларини биладилар.

Партком ишини қайта қуриш учун эса унга кенг ҳуқуқ керак. Бўлмаса у кишанбандлигича қолиб кетаверади. Асосий иши фақат бадал тўплашдан иборат бўлиб қолади.

Наталья ЧЕРКОВА, ишчи:

— 17 йилдан бери шу бирлашмада меҳнат қиламан. Коммунистманми-йўқми фарқи йўқдек. Ишга келиб-кетаман. Жамоат ишига айтарли аралашмайман. Мендан партияга нима наф?! Ҳамкасбларимдан радиоқурилмалар цехи ишчиларидан яна беш нафари шу қарорга келган эди. Сафдан чиқиш учун ариза топширдик.

Наталья эҳтимол моддий томондан қийинчилик сезиб шундай йўлни танлагандир. Шунинг учун ҳам биз унинг маоши билан қизиқдик.

— 240 сўм оламан, — дейди у мамнун оҳангда. — Унинг учун бўлса аллақачон чиқиб кетган бўлардим.

Фарида КУЛИШОВА, ишчи:

— Ариза беришдан олдин бир йил давомида ўйладим. Ҳеч қандай фойда бермаётганим, мени охири ариза ёзишга ундади. КПСС ўз сафини ёлғон кучлардан халос қилиб олаётганда ўзгача йўл бўлмаслиги табиий.

Фаридани тўғриси ўзи айтганчалик ҳеч қандай иш қилмасликда айблаб бўлмайди. У бир неча йил давомида район халқ депутати бўлиб сайланган, халқ судининг вакили вазифасини бажариб келади. Аммо қандайдир сабаби ҳам бўлиши керак-ку.

Владимир ТЮШЯГИН, ишчи:

— Партия комитетлари пастдан ташаббус бўлишини хоҳлайди-ю, лекин уни қўллаб-қувватлай олмайди. Кўп гаплар гаплигича қолиб кетмоқда. Масалан, биз ишчилар бўш пайтларимизда хўжалик юритишнинг янги формасини жорий қилмоқчи эдик. Яъни тежаб қолган хом ашёдан маҳсулот ишлаб чиқаришни мўлжаллаган эдик. Таклифимизни партком маъқуллаган бўлди. Иқтисодчи мутахассислар билан маслаҳатлашишга келишилди. Иқтисодчи эса директорга маслаҳат солди. Директор ўз навбатида парткомга юзланди. Хуллас, ташаббусимиз қулоч ёзолмай қолаверди. Шундай кейин кишида қандай ишонч қолади...

Хуллас, турли фикрлар, эътирозлар. Гўё улар кимдандир, нимадандир хафадек. Лекин бундан фақат ишчилар экан-да деган хулоса ҳам чиқмаслиги керак. Негаки «Сигнал»да кейинги саккиз ойда партия сафидан чиқувчиларнинг 50 фоизи ишчилар бўлса, қолган тенг ярми муҳандис-техник ходимларга тўғри келар экан.

Хулоса қилиб айтганда «Сигнал» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси партия ташкилотида рўй бераётган бундай аҳвол қачонгача давом этаркин?

— Одамларни бирор нарсага мажбурлашдан йироқмиз, — дейди Татьяна Пименова сўзининг ниҳоясида. Ҳар ким ўз ишонган эътиқоди билан иш кўради. Мана бугун сафимиздан чиққан бир гуруҳ ишчиларимиз билан даврага тўпланиб очиқ ва ошкора мулоқот қила олдик. Одамлар орасида бўлиш, уларнинг дардларига қулоқ солишгина амалий натижа бераркан. Собиқ сафдошларимизнинг кетганига биз сира ачинмаймиз. Чунки партия ишидаги қийинчиликдан чўчимайдиган, масъулиятини ҳис қила билган ёш ишчилар, янги кучлар кириб келмоқда. Биз уларга ишонамиз ва таянамиз.

Давра суҳбатини Ф. АСҚАРОВА ёзиб олди.

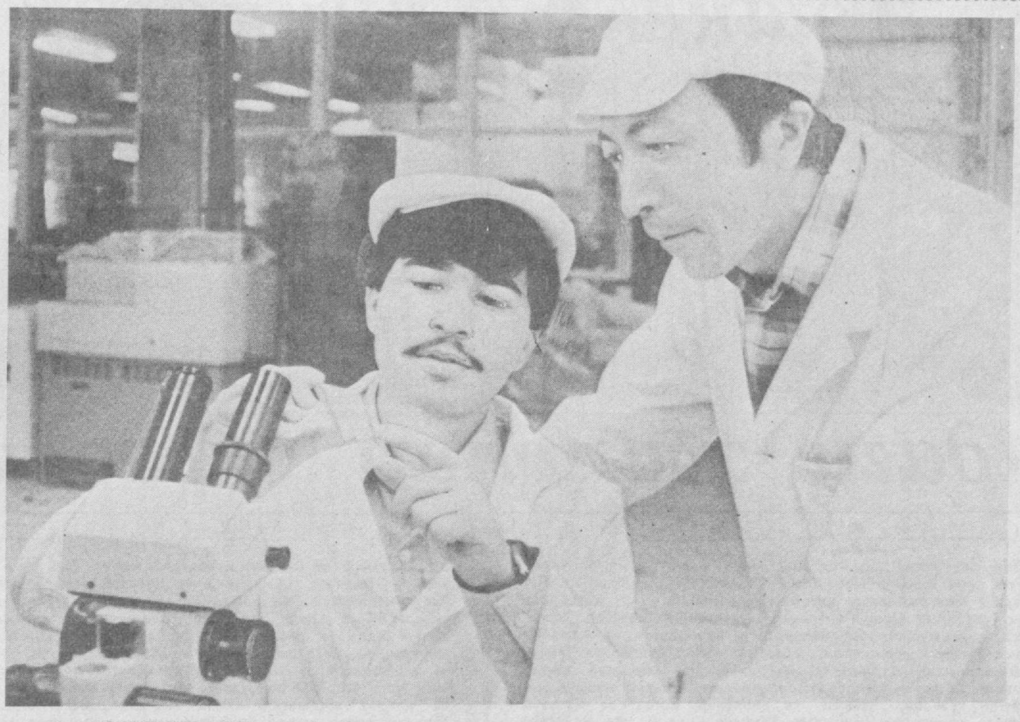

⊙ ЎЗ КАСБИНИНГ УСТАЛАРИ. «Зенит» заводининг илғор ишчиси Равшан Орипов ва уста Дилмурод Рустамов.
Т. Каримов сурати.

Воқеа арафасида

Одоб илмининг устози

Шу кунларда Ўрта Осиёнинг буюк муҳаддиси, мутафаккир ва олим Абу Исо Муҳаммад ат-Термизийнинг 1200 йиллик таваллуди нишонланмоқда. Бу шодиёналар айниқса, улуғ алломанинг ватани бўлмиш бизнинг диёримизда янада кенг тус олади. Ҳозирнинг ўзида ушбу тарихий воқеа муносабати билан Ўзбекистонга 100 дан ортиқ чет эллик меҳмонлар ташриф буюришди. Куни кеча мухбиримиз «Ўзбекистон» меҳмонхонасида бўлиб, бобокалонимизнинг хориждаги мухлисларидан айримлари билан суҳбатлашди. Мулоқотимизга Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари диний бошқармаси нашриётининг мудири, араб тилининг ўткир билимдони Абдулҳамид Муҳаммад Турсун таржимонлик қилдилар.

Меҳмонхона олдида ҳозиргина Покистондан учиб келган Сафар Исҳоқ Ансорий билан рўбарў келдик. Ат-Термизий ихлосмандларидан бири, Халқаро ислом жамеъсининг ислом тадқиқотлари институти мудири билан суҳбатимиз «Ассалому алайкум»дан бошланди.

— **Покистон Республикасидан бир ўзингиз келдингизми?**

— Йўқ. Бизнинг ватанимизда сизларнинг улуғ аждодингиз мухлислари жуда кўп. Покистон Исломга даъват қилиш академиясининг бош мудири Маҳмуд Аҳмад Ғози, мамлакатимиз диний назоратидан тўртта, жами ўнга яқин киши буюк муҳаддис авлодларининг меҳмони бўлиш ниятидамиз.

— **Имом ат-Термизийнинг жаҳондаги мавқеи ҳақида гапириб беролмайсизми?**

— Марҳамат. Биз шуни яхши биламизки, ислом дунёсидаги энг буюк олти нафар муҳаддиснинг тўртови Ўрта Осиёдандир. Булар имом Бухорий, имом Муслим, имом ат-Термизий ва имом Бойҳақийлардир. Улар билан ўзбек халқи ҳар қанча фахрланса арзийди. Уларнинг ҳаммаси инсонпарварлиги, билим даражаларининг кенглиги, ўз замонаси олимлари ва мутафаккирлари билан алоқаларининг мустаҳкамлиги, ҳақиқат йўлида одамларни бирдамликка даъват этишдек ажойиб хусусиятлари билан жаҳон илм аҳли сафларидан алоҳида ўрин эгаллайдилар. Ана шу жиҳатдан имом ат-Термизий мероси ҳам ниҳоятда улкан аҳамият касб этади.

— **Покистон ўқув даргоҳларида алломанинг илмий меросига муносабат қалай?**

— Бизнинг юртимиздаги диний мактабларда бошқа уламолар қаторида ат-Термизий ҳадислари ҳам ўқитилади. Кутубхоналаримизда олтита саҳиҳ китоблар орасида бугун биз катта тўйини нишонлаётган Абу Исо Муҳаммад ат-Термизийнинг асарлари ҳам бор.

— **Сизнинг диёрингизда ҳам имом Термизий таваллудига бағишланган бирор анжуман ўтказиш мўлжалланаяптими?**

— Биз бу савобли ишни жаҳонда биринчи марта айни Шўро мусулмонлари бошлаб бераётганлигидан ниҳоятда мамнунмиз.

— **Яна бир савол: анжуманда сўзга чиқиш ниятингиз борми?**

— Ҳа. Лекин махсус тайёргарлик кўрганим йўқ. Одоб илмининг устози имом Термизийнинг «Ал-Жомеъ ас саҳиҳ», «Илал сағир ва илал Кабир», «Ат тарих» «Аш Шамоил ан Набавия», «Аз Зуҳд» ва «Ал-Асмо вал Куня» сингари китобларининг баъзи қирралари устида тўхталиб, уларнинг жаҳон миқёсидаги аҳамияти ҳақида сўз юритмоқчиман...

— **Қуллуқ!**

Суҳбатимизга Саудия Арабистонидан ташриф буюрган Абулқосим ўғли Муҳаммадхон отани таклиф этдик. Унга таржимоннинг зарурати бўлмай қолди.

— Мен асли наманганликман.

— **Йўғе...**

— Ҳа, ўғлим. Ўттизинчи йилларда отам билан ҳажга бориб, падари бузрукворим вафот этгач, гўдак бошим билан ўша ёқда қолиб кетганман.

— **Ўшандан буён Ватанингизга биринчи бор ташрифингизми?**

— Ҳа, Шўролар давлатида рўй бераётган жуда катта демократик ўзгаришлар, қолаверса, буюк бобомизнинг азим тўйлари сабаб бўлиб, мана, олтмиш йил деганда илк бор ўзбегим диёрига қадам ранжида қилдим. Арабистонда мен истиқомат қилаётган Жидда шаҳри каби ўзим туғилиб ўсган Эшобод қишлоғи ҳам каминалари учун ниҳоятда азиз. Бобомиз таваллуди юзасидан белгиланган тадбирлар ниҳоясида ўз юртимга бориб, қариндош-уруғларим ва ҳамқишлоқларимни бағримга босиш ниятидаман.

— **Отахон, касбингиз...**

— Дўкондорман. Тижорат ишлари билан шуғулланаман.

— **Ўғил-қиз, невараларингиз...**

— Бор. Оиламизда ўз она тилимизда, мамлакатда эса арабча мулоқотда бўламиз. Бунинг ажабланадиган жойи йўқ. Негаки, бизлар аслида икки халқнинг фарзандларимиз.

— **Чарчадингиз шекилли...**

— Бироз. Жиддадан Деҳли орқали учиб келганимга атиги икки соатгина бўлди.

— **Узр, Муҳаммадхон ота...**

Мухтарам меҳмонларга Абдулла НУРМУҲАММАД ўғли ҳамсуҳбат бўлди.

Обуна—91:

«Орзу»даги учрашув

«Тошкент оқшоми» 1991 йилда қандай бўлади? Нима учун рўзноманинг обуна баҳоси ошди? Таҳририят ошкораликка амал қиладими? Меҳнаткашлар манфаатлари қандай ҳимоя қилинади?

Кеча «Орзу» чарм-атторлик ва спорт буюмлари бирлашмасида таҳририят вакилларининг ушбу корхона жамоаси билан бўлиб ўтган учрашувида бу саволлар айниқса кўп такрорланди. «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» рўзномаларининг муҳаррири Э. Эрназаров, хатлар ва оммавий ишлар бўлимининг мудири З. Аъзамхўжаева ижодий жамоанинг келгуси йиллдаги режалари тўғрисида гапириб бердилар, муштарийларнинг кўпгина саволларига батафсил жавоблар қайтардилар.

Бирлашма меҳнаткашлари рўзномани янада ўқимишли ва қизиқарли қилиш юзасидан талайгина таклифлар билдирдилар. Жумладан, иқтисодиёт масалаларига, айниқса бозор иқтисодиётига ўтиш билан боғлиқ муаммоларга эътиборни кучайтириш, жумҳуриятимиз ҳамда Тошкент шаҳри раҳбарларининг амалий фаолиятлари, ижтимоий соҳа масалаларини, жиноятчиликка қарши курашни кучайтириш ҳақида кўпроқ мақолалар эълон қилиш лозимлиги алоҳида таъкидланди.

Бирлашма партия комитетининг котиби Ҳ. Ф. Қорабоев жамоа аъзолари шаҳар рўзномаларига ёппасига ёзилишга аҳд қилганликларини айтди. У муштарийлар билан бундай учрашувларни тез-тез ўтказиб туриш меҳнаткашлар учун ҳам, таҳририят учун ҳам фойдали эканлигини уқтирди.

Истагимиз инобатга ўтармикан?

«ОҚШОМ»нинг кўп йиллик мухлисиман. Биринчи чиққан йилидан бошлаб обуна бўлиб келаман. Рўзномадаги ҳар қандай мақолани бефарқ ўқий олмайман. Айниқса «Одобнома», «Турмуш чорраҳаларида», «Назокат» рукунлари севиб ўқиладиган мақолалардан иборат бўлади. Данагидан мағизи ширин деганларидек «Маҳалладош»да чиқаётган мақолалар ҳам маҳалламиздаги ҳар бир хонадонда илиқ кутиб олинади.

Мана, яна обуна мавсуми бошланди. Лекин биз, маҳалла аёлларини бир нарса ташвишга солиб қўйди. Маҳаллаларда ҳамшаҳарларимиз қўлдан қўлга ўтиб ўқиладиган «Оқшом»имизнинг нархи нега қиммат? Бундай нархни белгилаётган мутасадди кишилар биз каби кўп болали оналарни ҳам ўйлаганмикан? Хуллас, биз аёллар кўп тортишиб, маслаҳатлашиб бир битимга келгандек бўлдик. Эски рўзнома ва ойномаларни қабул қиладиган жойдан обуна бўлишга бир имтиёз берилса бўлмасмикан. Ахир мамлакатга қоғоз етмаётгани ҳақида ҳар куни эшитиб турибмиз-ку. Бу билан ўша муаммони бартараф қилишга ҳисса қўшилarди, ҳам аёллар моддий тарафдан қийналмай, севимли рўзномасига обуна бўлардилар.

Озода МИРЗАРАҲМАТОВА,
«Ўткир» маҳалла комитетининг котибаси.

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Советининг қарори

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ҲУДУДИДА АЙРИМ ЙЎЛ ҲАРАКАТИ ҚОИДАЛАРИНИ БУЗГАНЛИК УЧУН МАЪМУРИЙ ЖАВОБГАРЛИК ТЎҒРИСИДА

СССР Олий Кенгаши Президиумининг 1989 йил 6 февралдаги «Йўл ҳаракати қоидаларини бузганлик учун маъмурий жавобгарлик тўғрисида»ги Фармони эълон қилинганлиги Тошкент шаҳрида йўл ҳаракати хавфсизлигини кучайтириш юзасидан тадбирларнинг бажарилишини анча фаоллаштирди. Асосий эътибор йўл-транспорт ҳодисаларининг олдини олишга қаратилди.

Шу билан бир вақтда йўл-транспорт ҳодисаларининг олдини олиш ишида мавжуд қонунчиликнинг жиддий бузилиши ҳоллари ва камчиликларга йўл қўйилмоқда. Уларнинг миқдори камаймаяпти. Шу йилнинг биринчи ярим йиллигида Давлат автомобиль назоратининг йўл-патруль хизмати томонидан 7 минг нафардан зиёд ҳайдовчи тўхтатилган ва огоҳлантирилган. Уларнинг кўпчилиги юқорида тилга олинган Фармонда айрим йўл ҳаракати қоидаларини бузганлик учун маъмурий жавобгарликка тортиш тўғрисидаги моддаларнинг йўқлигидан фойдаланиб, ўзларига берилган ҳуқуқларни қўпол равишда суиистеъмол қилмоқдалар, қоидаларнинг жиддий равишда бузилишига йўл қўймоқдалар.

Тошкент шаҳар ижроқўмининг Ички ишлар бошқармаси давлат номер белгилари бўлмаган ёки зарур ҳужжатлар (рўйхатга олиш ва ҳайдовчилик гувоҳномаси) расмийлаштирилмаган ҳолда транспорт воситаларидан босқинчилик, қароқчилик, хонадонларга ўғирликка кириш ва бошқа жиноятлар мақсадида фойдаланишни, асосли равишда ана шундай қонунбузарлик қаторига киритмоқда. Бундай ҳайдовчилар йўл ҳаракати иштирокчилари учун мунтазам равишда авария вазиятини вужудга келтирмоқдалар, йўл-транспорт ҳодисаларига йўл қўйгандан кейин эса ана шу жойдан қочиб кетмоқдалар. Ушланган ҳолларда эса кишининг жиғига тегадиган муомала қилиб, Давлат автомобиль назорати ходимларини қўрқитиб, улар билан можаролар чиқармоқдалар.

СССР Олий Кенгаши Президиумининг 1989 йил 6 февралдаги Фармонида қонуннинг юқоридаги каби бузилиш ҳоллари учун фақат огоҳлантириш кўзда тутилган. Бу эса ҳайдовчиларнинг интизомларини янада пасайтириб, шаҳарда ҳуқуқ тартиботини мустаҳкамлашнинг ҳуқуқий воситаси бўлиб хизмат қила олмайди.

Йўл ҳаракатининг мавжуд қоидаларида «Тон», «Прогресс», «Тюльпан» каби баъзи ширкатлар томонидан 5727 — 83 Давлат стандартини бузиб тайёрланган ва олдига, ён томонига ҳамда орқа томонига хиралаштирилган ойна ўрнатилган автомобиллардан фойдаланганлик учун жавобгарлик кўзда тутилмаган. Ана шундай ойнали транспорт воситаларидан фойдаланган ҳолда қоидани бузаётган шахслар фуқарога қарши зўрлик ҳаракатларига йўл қўйиб, бунинг учун жавобгарликка тортилмай қолмоқдалар.

Шаҳарда транспорт воситаларининг кўпчилик қисми ишлаб чиқарувчи заводлар томонидан кўзда тутилмаган товуш сигнали қурилмаларига эга. Товуш сигналлари кўпинча бекордан-бекорга чалинади.

Йўл ҳаракати хавфсизлиги борасида мавжуд маъмурий қонуннинг мукаммал эмаслигини эътиборга олиб халқ депутатлари Тошкент шаҳар Совети **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. Ҳайдовчилар атайлаб давлат номер белгисига эга бўлмаган транспорт воситаларини бошқарганлиги учун 100 (юз) сўм миқдорида жарима тўлаши белгилаб қўйилсин. Йил давомида худди ана шу ҳаракатлар қайта содир этилса 200 (икки юз) сўм миқдорида жарима солинади.

Бундай қоидани биринчи бор ва ундан ортиқ бузганларида ҳайдовчилар йўл ҳаракати қоидаларини қай даражада билишини аниқлаш учун текширишга юборилади, транспорт воситалари эса пулли ёки жаримали машиналар қўйиладиган майдончаларда сақланади.

2. Саноат корхоналари, ширкатлар 5727 — 83 Давлат стандартини ва Ўзбекистон ССРнинг 565 — 90 жумҳурият стандартини бузган ҳолда хиралаштирилган ва ялтироқ ойналар чиқарилганлиги учун уларнинг тайёрланишида масъулиятли мансабдор шахсларга 200 (икки юз) сўм миқдорида, қайта такрорланса 100 (минг) сўм миқдорида жарима солинади, келгусида эса корхоналарнинг шу участкалари ва ширкатлар ёпилади.

3. Автомобилга заводларда ишлаб чиқариш кўзда тутилмаган махсус товуш сигналлари қурилмаларини ўрнатган, шунингдек улардан беҳуда фойдаланган ҳайдовчиларга 25 (йигирма беш) сўм миқдорида жарима солинади, транспорт воситасининг давлат номери олиб қўйилганлиги муносабати билан ундан фойдаланиш тақиқланади.

4. Ички ишлар бошқармасига автомотоҳаваскорлар ихтиёрий жамиятининг шаҳар кенгаши билан ҳамкорликда 10 кун муддатида транспорт воситаларини тўхтатиш, уларни пул тўланадиган ҳамда жаримали майдончаларга жойлаштириш, ҳужжатларни расмийлаштириш ва уларни сақлаш, қайтариш учун ҳақ ундириш масалалари юзасидан йўриқномани ишлаб чиқиш топширилсин.

Транспорт воситаларини сақлаш учун ҳар тун-кун учун 10 (ўн) сўм ҳақ белгилансин.

5. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Тошкент шаҳар Совети ижроқўми раисининг ўринбосари С. И. Парфеновга топширилсин.

6. Қарор матбуотда эълон қилингандан сўнг кучга киради.

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Советининг раиси
А. ФОЗИЛБЕКОВ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ДЕПУТАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Тошкент шаҳар Совети президиуми халқ депутатлари Тошкент шаҳар Советининг учинчи сессияси 1990 йил 14 сентябрь соат 17.00 да Ўзбекистон Компартияси Тошкент вилоят комитетининг Сиёсий маориф уйида давом эттирилишини эслатади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

Ўзларини Ўзбекистон ёшлари эркин уюшмаси, деб атовчи ёшларнинг норасмий гуруҳидан бир неча фаоллар мавжуд тартиботни бузиб, Тошкент шаҳар ижроия комитетини шу йил 16 сентябрда митинг ўтказиш ниятида эканликлари ҳақида хабардор қилди.

Шу хусусда мурожаат этганларга митингни ўтказиш ўрнига Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлар комиссиялари таркибига кириш ва уларни қизиқтирувчи масалаларни муҳокама этишда амалий иштирок этиш таклиф қилинди. Улар бу таклифни рад этдилар.

Митингни ўтказиш талаби Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг 1990 йил 20 февралдаги Фармонига, шунингдек, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг 1990 йил 8 июндаги «Тошкент шаҳрида митинглар, йиғилишлар, кўча юришлари ва намойишлари ўтказишни вақтинча тақиқлаш тўғрисида»ги қарорига бевосита зидлигини ҳисобга олиб, Тошкент шаҳар ижроия комитети митингни ўтказишга рухсат бермади ҳамда шаҳарда таркиб топаётган барқарор ижтимоий-сиёсий вазиятни сақлаш мақсадида митингни ўтказишга йўл қўймаслик учун тегишли тайёргарлик чораларини кўрди. Тошкент шаҳар Советининг яқинда бўлиб ўтган сессияси ижроия комитет томонидан қабул қилинган қарорни қўллаб-қувватлади.

Митингни ўтказиш ташаббускорлари рухсат берилмаган митингни ўтказганлари тақдирда қонун кўзда тутган равишда тўла жавобгарликка тортилишлари тўғрисида огоҳлантирилдилар.

Тошкент чинниси, ундаги жилолар ва доғлар

Сўнгги йилларда чинни буюмлар жуда камёб бўлиб қолди. Қачонлардир дўконлар пештахталарида тизилиб турадиган амалий санъатимизнинг бу нодир тури ҳозир қумга тўкилган сувдай негадир ғойиб бўлди. Хўш, бунинг боиси нимада! Нега энди чинни асбоблар чайқовчилар қўлига ўтиб кетди! Чойнак, пиёла ва чинни лаганларни кўпайтириш иложи борми! Тошкент чинни заводи муаммолари ва ечимлари нималардан иборат!

⊙ Муҳтарам муштарийлар, агар рўзномамизнинг иккинчи саҳифасига кўз югуртириб чиқсангиз, мазкур саволларга жавоб топа олурсиз, деган умиддамиз.

Бошқариладиган бозор иқтисодиёти бўсағасида

Тошкент чиннисиси, ундаги жилолар ва доғлар

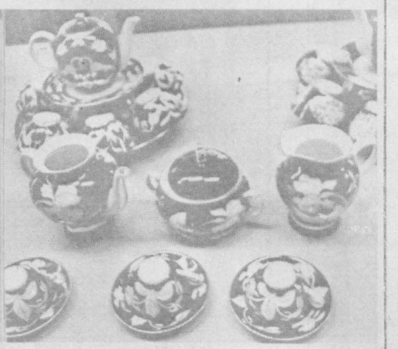

⊙ Ўзбекнинг ўзидай қадимий ва ҳамиша навжувон кулолчилик касби неча минг йиллар давомида Туроннинг фахри бўлиб келган. Гарчи ватани Чин мамлакати ҳисоблансада (чинни сўзи Хитойнинг ўтмишдаги шу номи орқали лутфимизга кўчган), Ямахўтон, Афрасиёб, Гулдурсин, Қиёт харобаларидаги археологик қазишмалар шуни таъкидладики, кулолчилик, айниқса, чинни буюмлари тайёрлаш касби эрамиздан олдинги 1,5—2 мингинчи йилларга бориб тақалар экан. Иттифоқ ва жумҳуриятимиздаги тарихий музейларда сақланаётган кўзалар, чойнак ва пиёлалар, лаган ва косалар гардишидаги нақшинлар дилларни мафтун этади, гўё кечагина хумдонда пишиб чиққандай минг хил рангда товланиб, кишига ҳузур бағишлайди.

Фан ва техника тараққиёти юксак чўққига кўтарилган ҳозирги даврда ҳам аждодларимиз санъатининг бу нафис дурдоналарига бўлган талаб ва эҳтиёж ниҳоятда катта. Хўш, жумҳуриятимизда учта — Тошкент, Самарқанд ва Қувасой заводлари тўла қувват билан ишлаётган бир дамда одамлар чинни буюмлар излаб нега сарсон бўлиб юришибди! Нақшлардаги нурлар жилоси нега сўниқ! Қадим-қадимдан оламга машҳур ўзбек чиннниси учун лой ва хамиртурушни нега энди бугунги кунда Россия ва Украина шаҳар ва қишлоқларидан ташиб келтирилаяпти! Халқ амалий санъатининг уста билимдонлари нега бу соҳага кенг жалб қилинмаяпти! Ва ниҳоят, хориждаги чинни буюмларимизга талаб жуда катта бўлгани ҳолда жаҳон бозорига чиқиш йўли нега ҳанузгача очиб берилмаяпти!

Ана шу «нега, нега»ларга жавоб олиш мақсадида пойтахт чиннисозлари ҳузурида бўлиб, корхона раҳбарлари, нақшинкорлари, оддий ишчилари билан суҳбатлашдик. Улар дилидаги дардларини, режаларини, орзу ва истакларини жим туриб эшитдик.

Файзулла РАҲМАТУЛЛАЕВ, завод директори, СССР Вазирлар Кенгаши мукофотининг совриндори.

Булоқ бўйидаги чанқоқлик

— Инқилоб арафасидаги шоирларимиздан бири «Дилда дардинг бўлмаса, сардафтаримни ковлама» деган эканлар. Дарҳақиқат, бозор иқтисодиётига ўтиш арафасида дилдаги дарду ташвишлар, гоҳ хуш, гоҳо нохуш ўйлар, орзу-истак ва умидлар ҳаммамизда анча кўпайиб қолди. Кўнглини қитиқлаб қўйдингизми, бас, энди сардафтаримни варақлашга мажбурман.

Аввало, бизнинг заводимиз пойтахтнинг бошқа саноат корхоналаридан жуда кўп хусусиятлари билан ажралиб туради. Жумладан, 4 минг нафар ишчи-хизматчиларимизнинг салкам 98 фоизини туб аҳоли вакиллари ташкил этади. Шунинг ўзи баъзи бировларнинг маҳаллий аҳолини заводларга жалб этиш қийин деган фикрларини чипакка чиқаради. Қолаверса, заводимиз маҳсулотлари сифатига бевосита халқнинг ўзи баҳо беради. Яқин ўтмишда кўпчилигимиз «Чинни заводида ишлайман» дейишдан ҳадиксираб юрардик. Ҳаммага маълумки, ўзбек азалдан ҳазилкаш халқ, ўзим гувоҳ бўлганман, қайси бир чойхонада аскиячилардан бири ишчиларимиздан бирига қийшиқ пиёлани кўрсатиб «бу пиёлада чой ичадиган одамнинг оғзи ҳам қийшиқ бўлиши керак» дея гап отганди. Демоқчиманки, бизнинг маҳсулотимиз ҳамманинг кўз ўнгида, оддий кашшофдан тортиб, ҳукумат аъзосигача заводимиз буюмларига дуч келади. Ахир, чойнак-пиёла ёки чинни лагансиз ўзбек оиласини тасаввур қилиб бўладими?

Худди ана шунинг учун ҳам ҳозир жамоамиз белгиланган режаларни ошириб бажариш билан бирга асосий эътиборни сифатга қаратмоқда.

Режа деймиз, сифат деймиз. Аммо шу талабларни амалга ошириш биз учун ниҳоятда машаққатли бўлаётганини кўпчилик билармикин? Чиннисоз аждодларимиздан бир нақл қолган: «Луқман ҳалол солинадиган идишнинг лойи ҳам тоза бўлмоғи керак». Бу ибрат замиридаги мазмун шундан иборатки, чиннининг лойи гардни ёқтирмайди, ўзи хуш кўрмайдиган бирор зарра келиб қўшилдими, бас каалин (лой)нинг таркиби бузилади, оқибатда идишнинг шакли-шамойили ҳам, пишиқ-пухталиги ҳам ўзгаради.

Биз эса, мана, салкам ўн йилдирки, чанг-тўзон ичида меҳнат қилаяпмиз. Цехлар нобоп-дир, деб ўйламанг, йўқ, йўқ, кенг ва ёруғ ишчи ўринлари қишда иссиқ, ёзда салқин. Бу ерда гап «туя гўшти еган» янги корпус қурилиши ҳақида бораяпти. «Главташкентстрой»га қарашли муҳтарам Т. О. Зокиров бошқарувчилик қилаётган 12-трест бинокорлари 1984 йилда тўла фойдаланишга топширилиши керак бўлган бино қурилишини ҳанузгача ниҳоясига етказишолмаяпти. Иш шу аҳволда давом этса, етти қаватли маъмурий бино қурилиши ҳам чўзилиб кетиши ҳақиқатдан йироқ эмас. Ҳали тугалланмаган баъзи шохобчаларда заводнинг ўзи пайвандлаш ишларини олиб бораяпти.

Бизга шуниси алам қиладики, қурилиш чўзилгандан кейин объектга материаллар ташиётган машиналар ғилдираклари остидан кўтарилган чанг маҳсулотимиз сифатига жиддий таъсир кўрсатмоқда. Оқибатда ёз ойларида ҳаммаёқни бекитиб олиб, димиққан цехларда ишлашга мажбур бўляпмиз. Бу, ўз навбатида, иш унумининг пасайишига сабаб бўлмоқда. Иккинчидан, янги бино заводни қайта таъмирлаш шаклида давлат режасига киритилган ва шунга биноан маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми кўпайтирилган. Бошқачароқ қилиб айтганда ҳар йили 20 миллион сўмлик ёки 17 минг дона чинни идишларни қўшимча равишда ишлаб чиқараяпмиз. Ахир, бу — емаган сомсага пул тўлашнинг ўзгинаси эмасми? Бу ҳам майли. Битмаган цехлардан фойдаланишга мажбур бўлаётганлигимиз туфайли жуда катта миқдорда ишчи кучи қўл меҳнатига сафарбар этилаяпти. Жумладан, фақат электр қуввати уланмаганлиги туфайли хом ашё ортилган араваларнинг ҳар бирини 4-5 йигит эртадан кечгача ғилдиратяпти. Агар ана шу 20-30 кишини ҳам ишлаб чиқаришнинг асосий участкаларига қўйганимизда аҳолига сув ва ҳаводай зарур бўлган маҳсулотимиз ҳажми анчагина кўпайган бўлур эди.

Сиз, мухбир ака, асосан завод муаммолари ҳақида суҳбатлашайлик, деяпсиз. Тўғри, ютуқларимиз кўп, улар ҳақида «Оқшом» муштарийларига ўзингиз ҳикоя қилиб берарсиз. Шунинг учун мен олдинга силжишга халақит бераётган баъзи тўсиқлар ҳақидаги мулоҳазамни давом эттира қолай. Масалан, шулардан энг муҳими, хом ашёнинг камчиллиги масаласидир.

Бу, кўп жиҳатдан пахтани қайта ишлаш жараёнига жуда ўхшаб кетади. Маълумки, биз етиштирган «оқ олтин» ҳали-ҳанузгача Иттифоқнинг аллақайси бурчакларига ташиб кетилиб, ўша ёқларда тола қайта ишланади, ип йигирилади, ўша ёқларда тўқилиб, кейин газлама сифатида қисман яна жумҳуриятимизга қайтиб келади. Бизда ҳам шунақа. Созлой (каалин) Украинанинг Просяновка қишлоғидан, гипс Куйбишев областидан, хамиртуруш Россиянинг яна бир жойидан келтирилади. Узундан-узоқ йўл босиш оқибатида ҳар хил сабаблар билан хом ашё ўз вақтида етиб келмайди. Ўлганнинг устига чиқиб тепгандай давлат режасидаги 9 минг 300 тоннанинг 4 минг 300 тоннасига шартнома йўқ, деган баҳона билан шу миқдордаги хом ашёни нақд пул тўлаб олаяпмиз. Қайси шаклда деяпсизми? Ҳар йили рағбатлантириш фондимиздан бизга хом ашё етказиб берадиган корхонага 50 минг, баъзан 100 минг сўм миқдорида пул ўтказамиз. Ўшандаям хом ашёнинг ҳаммасини эмас, отанг яхши, онанг яхши, деб аранг 2,5 минг тонна созлой олишга муваффақ бўлаяпмиз. Хўш, бу аҳволда ишлаб чиқариш ҳажмини қандай қилиб кўпайтириш мумкин?

Ҳа, тушундим: чиннисоз ота-боболаримиз созлой, хамиртуруш ва гипсни четдан ташиб келтиришмаганку, деяпсиз. Бизда шу хом ашёлар йўқми, деб сўраяпсиз. Жавобим шу: бор, тўлиб-тошиб ётибди. Созлой кўлами Ангренда жуда катта эканлигини яхши биламан. Мана, ўн йилдан буён бу ерда бойитиш фабрикаси қуриш ҳақида гап юрибди. Аммо амалий ишдан ҳамон дарак йўқ. Гипс масаласига келсак, баъзи жойларда у ер сатҳига шу қадар яқинки, бундан деҳқонларимиз экин ўстиролмай зорланишаяпти, биз эса уни қанчадан-қанча сарф-харажат қилиб, неча минглаб километр узоқдаги Россия, Украина ва Молдавиядан ташияпмиз. Яқиндан оққан сувнинг қадри йўқ, деганлари шу эмасмикин?

Ана шу фикрлардан келиб чиқиб, олдимизда турган яна бир муаммо устида тўхталмоқчиман. Маълумки, умумий тартиб бўйича молимизни сотиб олган ташкилот бизни хом ашё билан таъминлаши керак. Биз давлат буюртмасига мувофиқ тайёр маҳсулотимизнинг юз фоизини Иттифоқ Савдо министрлигига ўтказамиз. Бундан бизга не наф? Аксинча, хом ашё топиш учун пешона тери тўкиб меҳнат қилаётган ишчиларимиз чўнтагига қўл тиқаяпмиз, аниқроқ қилиб айтганда, заводимизнинг ишчи ва хизматчиларига аталган рағбатлантириш фондидан маблағ олиб, уни хом ашёфурушларга қўл учида «чўзиш»га мажбур бўлаяпмиз. Ахир, ипнинг учи Енгил саноат вазирлиги қўлида бўлгандан кейин, молимиз қанчалик харидоргир бўлса-да, биз нима қила олардик?

Бизда ишчи кадрлар масаласи ҳам кўп йиллардан буён ўз ечимини кутиб ётибди. Ўттиз беш гектарлик майдонда кўкрак кераётган бўлғуси гигантимизга яна кўплаб ишчилар керак. 26-ихтисослашган касб-техника билим юрти мутахассислар етказиб бериб улгуролмаяпти. Бунинг устига турар-жой муаммоси бизда ҳар йили кескин тус олаяпти. Бир мисол. Шу йил январь ойида шаҳар ижроқўмидан еттита квартира берилади, деган расмий хат олган эдик. Мана, йил тугаяпти ҳамки, шу пайтгача лоақал бирорта ҳам уй олмадик. Ишчиларимизга таъсир қилаётган томони шундаки, ҳар йили турар жой учун ижроқўм фондига 250 минг сўм пул ўтказамиз. Ҳозирги ошкоралик даврида бундан корхонамизнинг бутун жамоаси хабардор. Битта квартира ўртача 20 минг сўм турганда ҳам йилига биз 12 та турар жойга эга бўлур эдик. Ишчилар эса «жуда бўлмаганда ўзимиз ўтказган пулимиз эвазига қурилаётган 12 та квартирани беришсин» дея талаб қилиб туриб олишмоқда. Олдинги йилларда ҳам шаҳар ижроия органлари 1-2 тадан ортиқ квартира беришмади. Бозор иқтисодиётига ўтиш арафасида турган бир пайтда турар жой бўлмагач, ишчиларни корхонага қандай жалб қила оламиз? Ишчилар бўлмагач, заводнинг ишлаб чиқариш кўламини қайси куч ҳисобига кенгайтира оламиз? Заводимизда асосий жараёнлар, жумладан, қолиплаш, идишларга чирой бериш, бадиий безаш каби ишлар қўлда бажарилиши ҳаммага маълум. Агар ўз маблағимиз бўлганда биз ҳам Япония сингари компьютерлашган автоматика усулига ўтган, бу билан қанчадан қанча хом ашё, электр энергияси, ишчи кучини тежаб қолган бўлур эдик.

Ҳозир жамоамиз хўжалик ҳисоби негизида фаолият кўрсатаяпти. Ишнинг кўзини билган баъзи ишчиларимиз, муҳандис-техник ходимларимиз «Энди ижара пудратига ўтишимиз, аста-секин корхонани бутунлай сотиб олмоғимиз даркор», дейишаяпти. Ана шунинг ўзи корхонамиз бозор иқтисодиётига ўтишга анча тайёр бўлиб қолди, деган хулосани чиқариш имконини беради. Агар бозор иқтисодиётига ўтсак, аввало, олдинги шартнома нархлари ўз кучини йўқотиб, биз учун, корхона учун мақбул бўлган янги нархлар юзага келади. Ана шундагина биз ўз молимизга ўзимиз эгалик қила оламиз. Қолаверса, заводимиз ишлаб чиқараётган маҳсулотларнинг харидоргир эканлигини ҳам ҳисобга олиш керак.

Харидоргир деганимизда мен фақат ички бозорни назарда тутаётганим йўқ. Яқинда Тошкент меҳнаткашларининг вакиллари сафида Американинг биз билан биродарлашган Сиэтл шаҳрида бўлдим. Маълумки, Америкадек юрти азимга биздан борган ҳар бир меҳмон ўз соҳасига алоқадор масалаларга қизиқади. Мен чинни асбоблар турлари, улардаги жилолар, айни пайтда нарх-навога кўпроқ эътибор бердим, идишларни ўзимизнинг маҳсулотлар билан таққослаб кўрдим. Бизда 3-5 сўм турадиган ўртамиёна лаган долларни бизнинг пулимизга чақиштириб ҳисоблаганда 40 сўм турар экан. Чойнак ва кўзалар нархи ҳам бизникига нисбатан анчагина баланд.

Демак, хулоса қилдим, агар ташқи бозорга йўл очилса, биз дунё чиннисозлари билан бемалол рақобат қила олар эканмиз.

Ҳозирнинг ўзида Америка, Канада, араб мамлакатларининг жуда кўпчилиги заводимиз маҳсулотлари билан жиддий қизиқишаяпти. Чунки бу мамлакатларда биз бир неча бор чинни буюмлар кўргазмасини ташкил этганмиз. Ўша кўргазмаларда хорижийларни ўзбек амалий санъатининг шарқона нафис нақшлари жуда мафтун этган эди. Биз ҳозирнинг ўзидаёқ чет эл фирмаларининг талабларини бажо келтиришимиз мумкин эди. Аммо олдимизда ниҳоятда жиддий бир муаммо кўндаланг бўлиб турибди. Бу — ўта мўрт ва нафис буюмларимизни синдирмай, лаби-лунжини учирмай бус-бутун ҳолда хорижга етказиб бериш масаласидир. Ким молимизни манзилга етказиб бердию, ҳақини санаб олаверади — биз ана шундай транспорт корхонасини излаб юрибмиз. Ўртада турадиган даллоллар кўп, бироқ биз уларга ишонмаймиз, тўғрироғи, даромадимизнинг бир қисмини воситачиларга бериб қўйишни хоҳламаяпмиз. Ахир, халқимиз қўл қўлни танийди, деб бежиз айтмаган-ку!

Лўнда қилиб айтганда, биз учун энг муҳими хом ашё. У диёримиз тупроғида битмас-туганмасдир. Шундай экан, бас, булоқ бўйидаги бундай чанқоқликка тезроқ барҳам бериш керак!

Холида ЭГАМБЕРДИЕВА, қолиплаш цехининг ишчиси.

Хумдонда пишган кўзадай...

— Агар эътибор берган бўлсангиз, цехимиздаги 500 нафар чиннисозларнинг деярлик саксон фоизи ёшлар. Уларнинг ҳам асосий кўпчилиги хотин-қизлардир. Мана, ўзингиз кўриб турибсиз, ёшларнинг ҳаммаси соғлом, шоир таъбири билан айтганда хумдонда пишган кўзадай силлиқ чеҳраларидан нур томади, ҳаммамизнинг айни куч-қувватга тўлган, ишлаб чарчашни билмайдиган пайтимиз.

Аммо, ҳали корхонамиз раҳбари айтганларидай, баъзан бўш ўтириб қолишга тўғри келади. Бунинг биринчи сабаби созлойнинг вақтида етказиб берилмаётганлигидир. Наҳотки, заводимиз билан тузилган шартнома бандларини бузган шахсларга нисбатан бирор чора қўллашнинг иложи бўлмаса?

Бундан ташқари электр таъминотида ҳам тез-тез узилишлар бўлиб туради. Оқибатда станоклар, аравачалар ишламай, конвейер тўхтаб қолади. Бунинг устига эндигина қолипланган ҳали хом буюмларни тахлаш учун пештахталар етишмайди. Жараёндаги ана шу узилишлар эндигина қолипланган пиёла, чойнак, лаган ва кўзаларнинг сифатига жуда ёмон таъсир ўтказади. Устига устак бизнинг цехимизда иқлим ҳам бир хил бўлмаганлиги туфайли буюмлар хумдонга етмай туриб ўз рангини ўзгартира бошлайди.

Заводдагилар ҳадеб зорланаверар эканлар, деган хаёлга борманг тағин. Мен бу нуқсонларни шунинг учун ҳам ўртага ташлаяпманки, агар улар тезроқ бартараф этилса, аҳолига янада кўпроқ маҳсулот етказиб бериш имкониятига эга бўлар эдик. Очиғини айтсам, шундай қилинганда бизнинг маошимиз ҳам бироз кўпайган бўлурмиди? Ахир, биз хўжалик ҳисобига кўчганмиз, тайёрлаган маҳсулотимизга яраша ҳақ оламиз. Эрта-индин эса ўз молимизга ўзимиз эгалик қилиб, уни ички ва ташқи бозорга чиқаришимиз мумкин, деган гап-сўзлар айланиб юрибди. Заводнинг ҳозирги шароитида эса биз ишлаб чиқараётган буюмлар кутганимиз даражасида харидоргир бўлиши қийин.

Цехда илғорлар кўпми, деб сўраяпсиз. Очиғи, қалам аҳлининг одатдаги бу саволини жуда кўп эшитганман. Агар иш кўлами яратиб берилса, бизда ҳамма илғор бўлади. Бироқ мен цехимиздаги икки устоз опахонларим ҳақида гапирмоқчиман. Уларнинг бири Римма опа Зубаирова, цехимизнинг бошлиғи, заводимизда 35 йилдан буён ишлайдилар, уни ёшларнинг ҳақиқий мураббийси, қизларимизнинг суюкли онахони десам муболаға бўлмайди.

Асли бошқирд аёли бўлган бу тиниб-тинчимас уста яқинда ўз ватанида меҳмондорчиликда бўлиб, ўша ерда ҳам корхонамиз манфаатини кўзлаб иш кўрибдилар: Туймаза чинни заводидаги илғор тажриба билан танишибдилар. Шундан кейин заводга қайтиб, у ердаги янгиликдан бизни хабардор қилдилар. Римма опа цехимизда аёллар кўпчиликни ташкил қилгани учун сменалик ишга ўтишни таклиф этдилар. Туймазада шундай экан. Бу фикр ҳаммамизга маъқул бўлди. Аёллар учун бир кун ишлаб, иккинчи куни уй-рўзғор ишлари билан шуғулланиш айни муддао эди. Мана, бир ойдан буён ана шу шаклда меҳнат қилаяпмиз. Цехдаги режаларимиз ҳам ошириб бажарилаяпти, оиладаги юмушлар ҳам ўлда-жўлда қолиб кетмаяпти.

Ана шундай кекса устозлардан яна бири Раъно опа Мадаюповадир. Цехнинг ёдгорлик участкасида 25 йилдан бери ҳалол меҳнат қилиб келаётган бу лўли опахонимиз бир сўзлилиги, нуқсонларга муросасизлиги, ёшларга ғамхўрлиги, ишчан ва камтарлиги билан жамоа ўртасида ҳурмат-эътибор топган.

Имкониятдан фойдаланиб бир фикрни ўртага ташламоқчиман. Корхонамизга ёндош Ачавот мавзесида лўли хонадонлари жуда кўп. Бу оилаларнинг кўпчилигидаги аёллар жамоат учун фойдали меҳнатга жалб этилмаганлигидан кечаю-кундуз сигарете сотиб ўтиришади. Заводимизда эса ишчи кучи етишмайди. Ана шу катта кучни Раъно опалар сафига тортса бўлмасмикан? Ахир, улар турар жой талаб қилишмайди-ку.

Ҳа, ҳаммамиз учун қадрдон бўлиб қолган заводимиз истиқболига ишонаман!

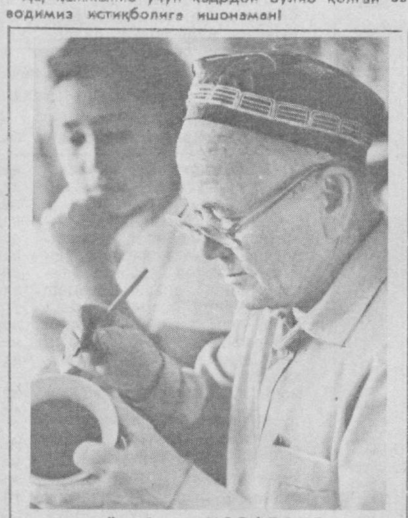

Ёқубжон ҚОРАБОЕВ, Ўзбекистон ССР халқ рассоми.

Биз — наққошлармиз

— Беньков номидаги Тошкент бадиий билим юртининг наққошлик бўлимини тамомлаганимга ҳам 40 йилча бўлибди. Умр — оқар дарё, ўтиб кетаверар экан. Мени уришиб-койиб, санъат оламига олиб кирган устозларим, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган рассомлар Тоҳир Тўхтахўжаев, Ҳакимжон Жалилов, ганж инженери Муҳиддин Раҳимовларни ҳамон зўр ҳурмат ва эҳтиром билан эслаб юраман. Ҳаётдаги ҳақиқий муаллимларим ана шулар эди. Бухоро амирининг Ситораи Моҳи Хосе саройини таъмирлашда иштирок этиб, илк бор шу ерда аждодларимиз санъати билан танишишга мушарраф бўлдим. Саройдаги бетакрор нақшлар шу заводдаги 30 йилдан ошиқ фаолиятимда мен учун ижод кўзгуси, йўлчи юлдуз бўлиб хизмат қилиб келаяпти. Худди шунинг учун ҳам боболар иқтидори олдида ҳамиша таъзимдаман.

Завод юксалишига қўшган ҳиссам ҳақида сўрашингизни билардим. Тўғрисини айтайми, аслида мени завод камолотга етказди. Жумҳурият рассомлар уюшмаси ва амалий санъат музейида кўргазмаларим ташкил этилди. Ойбек номли, Навоий номли, Ленинграддаги Октябрь революцияси музейларида, СССР ва Ўзбекистон Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаларида юздан ортиқ асарларим ҳанузгача намойиш этилмоқда.

Буларнинг ҳаммаси яхши. Бироқ ота ва онамдай азиз бўлиб қолган заводим келажаги, унинг камолоти мен учун ҳар нарсадан афзалроқдир. Шу ҳақда жуда кўп ўйлайман. Ниятим — корхонамиз чиқараётган чинни буюмлар дунёнинг ҳамма бурчакларида қўлма-қўл бўлиб юрса, деймaн. Бу, хаёлий орзу эмас, унга бемалол эришса бўлади. Хўш, нима қилиш керак? Менимча, энг аввало, бадиий тажриба цехини ташкил этиш лозим. Ҳозир Тошкентда ўз шахсий ишлари билан кун ўтказиб юрган халқ амалий санъатининг ажойиб усталари жуда кўп. Шуларни янги ташкил этилажак бадиий цехга кўплаб жалб этиш лозим. Қолаверса, наққошларни бевосита заводнинг ўзида тайёрлаш масаласи устида ҳам жиддийроқ бош қотириш пайти келди.

Заводнинг ички муаммоларига келсак, шуни таъкидламоқчиманки, бадиий лабораторияда фаолият кўрсатаётган рассомлар ўртасида ижодий рақобатни йўлга қўйиш лозим. Бу масала бизда ҳали талаблар даражасида эмас. Катта полотноларгина эмас, кичик-кичик нақшлар мавзусида ҳам танловлар ташкил этилса, пиёлаларимиз янада бежирим, чойнакларимиз хушсурат тус оларди. Бу хилдаги танловнинг яхши томони шундаки, унда етук рассомлар қатори ёш ижодкорлар ҳам иштирок этиб, ўз кучларини синаб кўриш имконига эга бўлишарди.

Шу ўринда яна бир фикрни раҳбариятимиз эътиборига ҳавола қилмоқчиман. Маълумки, биз асосан чинни буюмлар безаги учун янги асарлар яратишдек мураккаб, айни пайтда жуда шарофатли иш билан шуғулланамиз. Баъзан битта чизги устида ҳафталаб, ойлаб бош қотиришга тўғри келади. Бироқ айрим техник маъмурларимиз бадиий ижод илҳомини назар-писанд қилмай лабораториямиздаги ходимларни тўғри келган ишга жалб қилишаверади.

Менинг ижодхонамда ўғлим Юсуфжон, икки қизим Машҳура ва Мастура, шогирдим Сойима Аминовалар бирга ишлаймиз. Уларга баҳоли қудрат ўз ҳунаримни сабот билан ўргатаяпман. Демоқчиманки, заводимизда шогирд тайёрлаш масаласида менга ўхшаган кекса усталар имкониятларидан ҳам самаралироқ фойдаланилса чакки бўлмасди.

Яна бир гап. Пойтахтимизнинг марказий районларида бевосита завод ихтиёрида бўлган ёдгорлик магазинларини очиш биз, рассомларнинг азалий орзуимиздир. Шундай қилинганда ижодимизни кенг халқ оммасининг ўзи баҳолаган бўларди. Биз, ахир наққошлармизку! Бунинг заводга моддий, ижодкорга маънавий нафи беқиёс эканлигини жамоамиз жуда яхши билади.

Авазботир САИДАҚБАРОВ, чиннига гул босиш цехининг ходими.

Баҳор гулдастаси

— Бизнинг цехимизни жамоамиздагилар ҳамиша баҳор ёки гуллар маскани, деб аташади. Бу атамаларда жон бор, албатта. Негаки, каттакон цехимизга киришингиз билан минг хилдаги ранглар оғушига тушиб қоласиз, пиёла, чойнак ва лаганлар гардишига тилло суви юритилиб, турфа гуллар чоп этилган бетакрор ва латиф манзара беихтиёр ҳаммани мафтун қилиб қўяди.

Биз яна шу билан фахрланамизки, жамоамиз аъзолари чиннига латофат бахш этувчилармиз, айни пайтда сўнгги хумдонгача бўлган энг асосий ва энг охирги жараённи ниҳоясига етказамиз. Буюмларимизнинг қанчалик нафис ёки хунуклиги бизнинг ишимизга қараб баҳоланади.

Ўзим ҳақимда, дейсизми? Ҳм... Заводимизга ишчи кадрлар тайёрлаб берадиган 26-ихтисослаштирилган касб-техника билим юртини тамомлагандан кейин келганман. Касбим — гулчи-рассом. Ҳали ёшман. Корхонамизнинг етук санъаткорлари қатори мен ҳам бирор бадиий чизги ижод қилиш истагида юрибман. Бошқа бир катта орзуим ҳам бор: Театр ва рассомчилик санъати институтига кириб, соҳам бўйича ўқишни давом эттирмоқчиман. Устамиз Назира Камолиддинова ҳамда бригадамиз бошлиғи Марҳамат Мўминовалар нақш санъатини бекаму кўст эгаллашда менга яқиндан ёрдам беришаяпти. Тенгдошларим Фахриддин, Азамат, Ҳамрохон, Нафисахонлар билан ким ўзарга ишлаяпмиз.

Кунлик режа 2 мингта пиёлага гул чоп қилишдир. Биз нормамизни асосан ошириб бажараяпмиз. Бироқ, ишимизда баъзан судралишлар ҳам бўлиб туради. Сабаби, жамоамизда ҳамма ҳам бир хилда интизомли эмас. Маълумки, биздаги иш жараёни конвейер усулида. Агар бирор киши ишга келмай қолса, суръат кескин сусаяди. Ахир, конвейер атрофида ўтирган барча йигит-қизлар кўринмас ип орқали бир-биримиз билан чамбарчас боғланганмиз-да. Афсуски, цехимизда интизомсизлар оз бўлсада, ҳали бор.

Аслида гулчилар ҳам бир қолипда иш юритувчи кишилардир. Жумладан, юқоридаги бадиий лаборатория ижодкорларидан бизга туширилган бир хилдаги нақш ёки гул чизғиларини эртадан кечгача чинни буюмларга чоп қиламиз, холос. Хориждаги кўпгина мамлакатларда бу иш жараёнини машиналар бажарар экан.

Яна бир масала. Бизда ҳозир халқ севадиган «Баҳор гулдастаси», «Гулчаман», «Гулнора», «Пахта гули» сингари бир неча хил чизгилар бор, холос. Истардикки, рассомларимиз уларнинг сонини кўпайтиришлари керак. Цехимизни баҳор гулдастаси, деб аташибдими, демак у том маънодаги гуллар масканига айлансин!

МУХБИР ХОТИМАСИ: ДЎКОНЛАРДА ЧИННИ БЎЛАРМИКИН!

Халқ кундалик эҳтиёжи учун ниҳоятда зарур бўлган буюмларни ишлаб чиқарадиган ушбу завод муаммолари, ютуқ ва камчиликлари билан муфассалроқ танишиш учун унинг 35 гектар майдонни эгаллаган барча цехлари, ёрдамчи хўжаликларини айланиб чиқдик. Бир жойда устига юк ортилган вагончаларини ғилдиратиб юрган 3-4 нафар йигитга дуч келдик. Уларнинг исми-шарифлари Равшан Зуфаров, Олимжон Ғуломов, Исмоил Сулаймонов, Фурқат Тўхтаев экан.

— Биз заводга чиннисозликни ўрганиш учун келган эдик, — дейди Олимжон, — бинокорлар корпус қурилишини пайсалга солишаётганидан кейин ҳозирча вагончаларни думалатиб юрибмиз.

— Қурувчилар айби билан, — деб гапга аралашди корхона касаба уюшмасининг раиси Эҳсон Орипов, — 8 та хумдон (печка)дан атиги тўрттасигина ишлаяпти. Бу аҳволда биз қандай қилиб дўконларни чинни буюмлар билан тўлдириб ташлашимиз мумкин!

Ишлаб чиқариш давом этаётган цехнинг шундоқ чап биқинида пайвандлаш ишлари давом этарди. Ундан сачраётган учқун ва тутун бутун цехни қоплаб олган.

— Чинни гардни хуш кўрмайди, сифати бузилади, дейишувди, ҳаммаёқни пайвандлаш аппаратидан чиққан электрод парчалари қоплаб олганку. Буни қандай изоҳлаш мумкин!

— Илож қанча, — дея елка қисди завод партия комитети котиби М. Абзалов. Шу савол билан 2-Тошкент пайвандлаш бошқармаси бошлиғи В. Рябовга мурожаат қилдик. У катталардан сўранг, деган маънода осмонга қўл чўзди. Энди охирги саволни ўша «осмон»дагилар яъни «Главташкентстрой»га қарашли 12-трест бошқарувчиси Тоҳир Обидович Зокиров ва исми-шарифлари бизга номаълум «Узэлектромонтаж» трестининг мутасаддиларига бермоқчимиз:

— Чиннисозларни қачон қўл меҳнатидан халос қиласизлар! Битта пиёла хумдонда пишиб чиққунча 51 нафар кишининг қўлидан ўтишини биласизларми!

Жавоб беришармикан-а!

Абдулла НУРИМОВ,
«Тошкент оқшоми»нинг махсус мухбири.

ТОШКЕНТ ШАҲАР МАҲАЛЛАЛАР ИШИНИ МУВОФИҚЛАШТИРИШ КЕНГАШИНИНГ РЎЗНОМАСИ.
Ҳар ойда икки марта чиқади.
«Тошкент оқшоми» нашри.

Маҳалладош

Сентябрь 1990 йил.
№ 17 (30).

Маҳаллалар ишини мувофиқлаштириш кенгашларида

АҲВОЛ ҚАЛАЙ, АСКАР ЙИГИТ?

ПРЕЗИДЕНТИМИЗ И. А. Каримовнинг «Жумҳурият ёшларини армияга чақиришни ва уларнинг ҳарбий хизматни ўташини такомиллаштириш чоралари тўғрисида»ги Фармони эълон қилиниши кўпчиликни мамнун этди.

Аскарликка кетган йигитларимизнинг тақдири қандай кечмоқда, улар хизматни қай тахлитда ўтказишаяпти? Яқинда ўғиллари армия сафида хизмат қилаётган ота-оналар билан тўпланиб, район ҳарбий комиссариатининг ҳисоботини эшитдик.

Комиссар В. Г. Васильевнинг ҳужжатларида қайд этилишича, баҳорги чақириқ даврида район ёшларидан бир неча юз киши ҳарбий хизматга чақирилган. Шулардан 45 нафари Ҳарбий Денгиз флотида, 30 нафари Ҳарбий Ҳаво Кучларида, 168 нафари қўриқланадиган жанговар қисмларда, 70 нафари қурилиш қисмларида, қолганлари эса турли ҳарбий бўлимларда ўз бурчларини ўташмоқда. Яна шу нарса маълум бўлдики, чақирилган ёшлардан маълум бир қисми ҳарбий хизматга яроқсиз деб топилган. Шулардан 5 нафари даволаниш учун шифохонага жўнатилган. Қолганларичи? Бу саволга комиссар елка қисди. Ота-оналар эса ер чизиб қолдилар.

Маҳалла оқсоқолларини ўйлантирган яна бир муаммо бу қочоқлар масаласи бўлди. Ҳарбий комиссар тилидан айтилган гапларни эшитиш нақадар оғир эканлигини фақат ор-номуси, ҳамияти бор одамгина ҳис қилиши мумкин. Азалдан жанг майдонидан қочиш ўлим билан тенг ҳисобланади. Тинч даврда хизмат қилишдан бўйин товлаган йигит учун уят ўлимдан ҳам оғир. Баҳорда армия сафига жўнаб кетганлардан бир неча нафари қочиб кетган.

— Бунинг сабаби кўп, илдизи чуқур, — деди майор Н. Тальский. — Таълим-тарбияга, жамиятдаги иллатларга кўп жиҳатдан боғлиқ. Қолаверса армиядаги тартиб-интизомга бориб тақалади.

Қизғин ва ошкоралик руҳида ўтган суҳбатда бошқа фикрлар ҳам билдирилди.

Н. ҲАСАНОВ,
Ҳамза район маҳаллалар ишини мувофиқлаштириш кенгашининг раиси.

Ҳисобот ва сайловлар

«Олтинтепа» оқсоқоллари

КУЙБИШЕВ районидаги «Ветеран» томошагоҳида «Олтинтепа—1» ва «Олтинтепа—2» маҳаллалари қўмиталарининг ҳисобот-сайлов йиғилиши бўлиб ўтди. Демократия ва ошкоралик руҳида ўтган мажлисда «Ҳурмат белгиси» ордени соҳиби Саидислом Рустамов «Олтинтепа—1» маҳалла қўмитасининг раиси этиб сайланди. «Олтинтепа—2» маҳалласи саркорлигига эса Карим Дажонов лойиқ деб топилди.

Сўзга чиққан фаоллар келгуси режалар ҳақида ҳам ўз фикрларини баён этишди.

О. МАХМАЮСУПОВ.

«Боғ кўча» даҳасидаги Абдулла Тошпўлатовлар хонадонида ажойиб тантана ўтказилди. Хонадон соҳиблари Абдулла ота ва Хайринисе аяларнинг 50 йил бирга турмуш кечиришганини фарзандлари, шунингдек яқинлари қутлашди. Етти фарзанд, ўттиз невара ва олти эварани тарбиялаётган бу кексалар тотувликда умр кечиришяпти.

Д. Аҳмедов сурати.

ОҚ ЙЎЛ, НИЗОМ!

Тошкент шаҳар Советининг 7-сессиясида маҳалла қўмиталарининг Низоми тасдиқланиб, қўмиталарга юридик шахс мақоми берилди. Шуни алоҳида қайд этиш кераки, бу ҳужжат амалдаги Низомдан фарқли ўлароқ қайта қуриш талаблари асосида, давр руҳида қайта ишланди. Хўш, унга қандай ўзгартишлар киритилган?

— Эндиликда маҳалла қўмиталари пойтахтнинг барча ҳудудларида, жумладан, кўп қаватли уйлар жойлашган даҳаларда ҳам ташкил этилади, — деди Низом лойиҳасини тайёрлашда иштирок этган, Тошкент шаҳар Совети қошидаги маҳалла, уй қўмиталари ва жамоатчилик билан ишлаш комиссиясининг аъзоси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби Кабир Комилов. — Бундан ташқари қўмиталарнинг молиявий базаси ҳақида махсус бўлим киритилди. Бундан буён қўмиталар ўз мулкига эга бўлишини алоҳида таъкидлаш зарур. Низомнинг яна бир муҳим жиҳатларидан бири, маҳалла ҳудудларидаги уй-жойнинг олди-сотдиси, қўмитанинг бевосита иштирокисиз ҳал қилинмайди.

Қабул қилинган Низом билан чуқур танишиб чиққан киши қўмиталарнинг ҳуқуқий ваколатлари кўп масалаларда кенгайтирилганини англаб олиши қийин эмас. Эндиликда маҳаллалар ўз-ўзини бошқаришнинг ҳақиқий ячейкаси бўлиб қолиши аниқ сезилмоқда.

Оқ йўл, Низом!

С. ШОДИЕВ.

Хушхабарлар

Ҳар якшанба ҳашар

ФРУНЗЕ районидаги «Ўзбекистон ССР 60 йиллиги» маҳалласининг «Олтой» кўчасида кексалар суҳбат қурадиган ва идиш-товоқлар сақлашга мўлжалланган жой қурилаяпти. Жамоа ҳашар йўли билан бунёд этаётган уйнинг усти ёпилди. Қўмита раиси А. Зоировнинг айтишича, яқин келажакда шахсий автомашиналар учун пулли турар жой очилиб, тушадиган маблағнинг маълум қисми маҳалла жамғармасига ўтказилади.

Буни келажак кўрсатади

БОБООХУН Салимов маҳалласида кўчаларни асфальтлаш, сув шоҳобчалари ўтказиш, поликлиника, телефон каби ўз ечимини кутаётган муаммолар талайгина. Ҳамза район ижроия қўмитасининг навбатдаги кўчма йиғилиши шу маҳаллада ўтказилгани бажариладиган ишларга анча ойдинлик киритгандек бўлди. Мажлис қатнашчилари келажакда ҳал қилинадиган, 35 банддан иборат ижтимоий режаларни белгилаб олишди.

Ўз мухбиримиз.

Ахлоқ-одоб сабоқлари

МАКТАБИМИЗНИНГ юқори синф ўқувчиларидан гуруҳлар тузилиб, маҳалла қарияларига бириктириб қўйилди. Улар «Дархон», «Оққўрғон», «Ойдин» маҳаллаларида иш бошлаб юбордилар. Ёшлар катталарга иззат, кичикларга шафқат кўрсатиш борасида режа белгилаб олишган. Бундан ташқари бошланғич синфлар дастурига ҳафтасига бир марта «Одобнома» дарси қўйилди.

М. ЖУВОНМАРДИЕВА,
Куйбишев районидаги 99-ўрта мактаб ўқитувчиси.

Обуна давом этмоқда

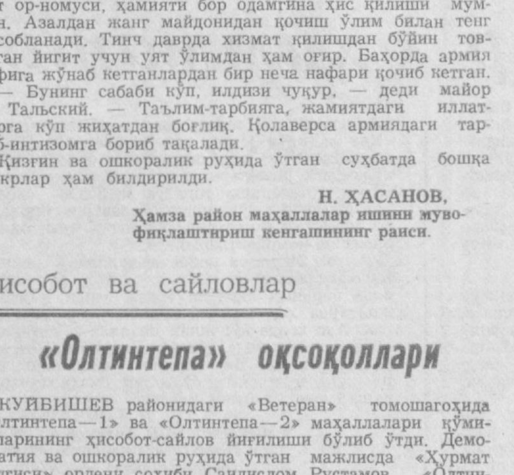

Юрак қўримиз сизники

Азиз муштарийлар!

Жажжи рўзномамиз ҳар ойда икки марта хонадонингизга кириб бориб, севимли нашрлар қаторидан ўрин олаётганига ишонамиз.

Жойларда «Маҳалладош»га обуна бошланиб кетгани ҳақида муҳарририятимизга хат-хабарлар келмоқда.

АЛОҚА БЎЛИМИДА

Агар ёдингизда бўлса, «Маҳалладош»нинг 30 август сонида «Барча имтиёзлардан маҳрумман...» сарлавҳали мақола эълон қилинган эди. Унда «3-Чарх-Камолон» маҳалласида яшовчи 84 ёшли Қаюм Йўлдошев нафақа ололмаётгани ҳақида фикр билдирилганди. Куни-кеча Октябрь районидаги 159-алоқа бўлими обуна қабул қилувчиси Л. Пимаговадан хушхабар олдик. Мақола муаллифи М. Сулаймонов мақоладан олган қалам ҳақига отахонни «Тошкент оқшоми» ва «Тошкент ҳақиқати» рўзномаларига обуна қилибди.

МАҲАЛЛАДА

«Маҳалладош»га обуна бўлиш қизғин давом этаётган шу кунларда Киров районидаги «Янги ариқ» маҳалла қўмитаси ажойиб ташаббус билан чиқди. Маҳалла жамғармаси ҳисобидан 10 нафар уруш ва меҳнат кексалари, пенсионерлар ва фаолларга маҳалла жамғармаси ҳисобидан бепул обуна қилиб бериладиган бўлди. Ана шундай қулайликдан Сафар Шарипов, Холмат Орипов, Нурмуҳаммад Орипов, Шоислом Ғуломов ва бошқалар баҳраманд бўладилар.

ХОНАДОНДА

Султонбековлар хонадони Чилонзор районидаги «Чарх-Камолон» маҳалласининг энг зиёли оилаларидан бири ҳисобланади. Бу хонадон аъзолари биринчилардан бўлиб «Маҳалладош» рўзномасига обуна бўлишди. Шунингдек, келгуси йилдан бошлаб «Совет Ўзбекистони», «Комсомольская правда» рўзномалари, «Фан ва турмуш», «Саодат» жаридаларини ҳам олиб ўқийдилар.

— Ўғилларим Азамат, Улуғбек, қизим Лола, умуман барчамиз рўзнома мутолаа қиламиз, — деди хонадон соҳиби Ғайрат ака Султонбеков. — Маҳаллада яшаётганимиз, шунингдек юрагимиздаги гапларни кўтариб чиқаётгани учун алоқа ходими рўзномаларни келтирганда биринчи бўлиб «Маҳалладош»ни қизиқиб қўлга оламиз.

Бизга мактуб йўллабсиз

Қоронғу кўчалар

ҲУРМАТЛИ муҳарририят! Биз яшаб турган уйларга қўшни 1, 1-А, 2-А ва бошқа қатор кўп қаватли уйлар атрофида ўрта ҳисобда 8-10 тадан симёғочлар ўрнатилган. Бундан ташқари, томлар тепасида ёритгичлар бор. Шу боис кўчалар тунда ҳам худди кундуздагидек чароғон бўлиб туради. Аммо биз яшаётган уйларнинг томида боржўғи битта ёритгич ўрнатилган, холос. Симёғочлар эса анқога шафе. Ҳаммамизнинг фарзандимиз бор. Айримлари корхонанинг тунги сменасида ишласа, бошқалари олий ўқув юртларида ўқишади. Уларнинг тунда ёлғиз қайтишини бир тасаввур қилиб кўринг. Доимо кўчани пойлаб, хавотир олиб ўтиришга мажбур бўлаяпмиз.

1983 йилда маҳалла томошагоҳида ўтказилган йиғилишда жамоамиз томонидан шу масала кўтарилганди. Ўшанда район ижроия қўмитаси вакиллари яқин келажакда уйлар атрофини ёритишга ваъда бериб кетишган эди. Мана, орадан 7 йил ўтди ҳамки, ваъда бажарилмай келмоқда.

«Қорақамиш—2» даҳасидаги 45 ва 45-а уйларда яшовчилар:

У. БОБОЕВ, Б. КАРИМОВ, З. СОЛИХУЖАЕВ,
Жами 35 имзо.

Акс садо

Ҳақиқат адолатсизлик ҳисобигами?

«МАҲАЛЛАДОШ»нинг шу йил 9 август сонида Мевазор кўчасида яшовчи пенсионер А. Қурбоновнинг хати эълон қилинди. Мақолада таъкидланишича, 90 ёшли отахонни сарсон қилган бизнинг ходимлар эмаслигини айтиб ўтишни лозим топдик.

Хат муаллифи мебель сўраб мурожаат қилганида райижроком раисининг ўринбосари С. Ғаниева саноат молларини тақсимлаш тўғрисидаги қоидага кўра навбатга туриш лозимлигини тушунтирган. Шундан кейингина қизлари Машкура Қурбонова халқ таълими бўлимига ажратилган мебелни олиши мумкинлиги айтиб ўтилган.

Отахоннинг талон ҳақидаги ахбороти ҳақиқатан йироқдир. Чунки, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг «Хорижда ишлаб чиқарилган мебелларни аҳолига тақсимлаш» тўғрисидаги қарорига кўра дўконлардан бериладиган талонлар фақат тақсимот ишларига жавобгар бўлган маҳаллий ҳокимият вакилига расмийлаштирилган ҳолда етказиб берилади. Бундан ташқари М. Қурбоновага йилнинг III чораги ҳисобидан ажратилган мебель қай йўл билан II чоракда бериб юборилиши мумкин?!

Отахон бизни кечирсинлару, агар бир неча ой мобайнида навбат кутаётганлардан олдин мебелни уларга бериш ҳақида қарор чиқарсак, худди шу киши каби яхши ният билан ойлаб дўкон эшиги тагида ўтирган бошқа кексаларимизга нима деб важ кўрсатар эдик. Шу ўринда рўзномага ҳақиқат сўраб битилган нома остида, айнан адолатсизликка ундовчи талаб қўйилгандек туюлди бизга.

«Маҳалладош»да босилган хат юзасидан асосан шуларни билдиришни лозим топдик.

Н. РАҲИМБЕРДИЕВ,
Собир Раҳимов район Совети ижроия қўмитасининг раиси.

Кутилмаган йўловчи

ВАҚТ алламаҳал бўлиб қолганди. Қорасарой бекатига бир такси келиб тўхтади (давлат рақами 59—49 ТНБ, 1-таксопаркка қарашли). Манзилимни айтдим. Ҳайдовчи рози бўлгач, орқа ўриндиққа ўтирдим. Енимдаги 9-10 ёшлардаги эгни яланғоч, фақат битта турсикдаги болакайни ҳайдовчи саволга тутарди:

— Қаерда турасан?

— Ғани Аъзамов маҳалласида.

— Абдулла Набиевдами?

Бола «ҳа» дегандек бош ирғаб қўйди.

Ҳайдовчи яна:

— Уйингда ким бор? Нимага бемаҳалда кўча-кўйда юрибсан, қорнинг ҳам очдир? — деб сўради.

— Уйимда ҳеч ким бўлмагач, кўчага айлангани чиққандим. Қорним эса тўқ, ўн сўм пулим бор эди, — деб жавоб берди бола мағрур.

Машина тим қоронғу кўчага бурилгач, ҳайдовчи болани яна саволга тутди.

— Уйинг қаерда?

— Шу ерда қолдираверинг. Бу ёқларни биламан, ўзим топиб оламан.

— Йўқ, уйингга элтиб қўйиб, катталарнинг қўлига топшираман-да, бир-икки оғиз «гапириб» қўяман.

Бола хоҳламайгина уйи томонни кўрсатди. Ҳақиқатан ҳам дарвоза қулф эди.

— Энди қаерга борасан? — сўради ҳайдовчи боладан.

— Уйдагилар келгунча шу ерда ўтираман...

Машина катта кўчага чиққач, ҳайдовчи ҳикоя қила бошлади:

— Боланинг отаси қамоқда, онаси касалхонада экан. «Акам билан келинойимнинг қўлида қолганман», дейди. Улар қаерда, деб сўрасам «Келинойим ҳам касалхонада, акам эса тўйга—карнай чалишга кетган», деб жавоб берди. Ёш болани тонг саҳарлаб кўчага чиқариб юбориб... Қачон келаркин деб хавотирланишмайди ҳам.

Наҳотки, шаҳарга донғи кетган Абдулла Набиев маҳалласида шундай воқеага дуч келсак. Болалар ҳозирдан шу куйи кўчаларда санқиб юришса кейинчалик нима бўлади, ҳайронман!

Албатта, маҳалланинг ички ишларига аралашиш одобдан эмас. Аммо қўмита аъзолари оилалардаги таълим-тарбия ишларини кучайтиришлари зарур, деб ўйлайман.

Д. ЖАЛОЛОВ, журналист.

Давлат тили ҳақидаги Қонун—амалда

Янги номлар

ТОШКЕНТ шаҳар Совети ижроия қўмитаси қошидаги Атамалар комиссияси жойларни номлашда аҳоли талабини инобатга олишга ҳаракат қиляпти. Яқин вақт ичида Қўйлиқ даҳасининг 7-мавзесида бир қанча кўчаларга ном қўйилди.

⊙ Лойиҳадаги Г—52 кўчаси XIX асрда яшаган шоир ва давлат арбоби Муҳаммад Раҳимжон Соний шарафига Фируз кўчаси деб номланди.

⊙ Лойиҳадаги Г—31,0 кўчасига XIV асрда яшаб, ижод қилган тошкентлик шоир ва олим Бадриддин Шоший номи берилди.

⊙ Бошқа бир номсиз кўча «Адолат» деб номланиб, унинг тармоғига иккита тор кўча бириктирилди.

⊙ XV асрда яшаган мусаввир Моний номи ўша ҳудуддаги янги кўчага берилиб, тармоғига 2 та тор кўча бириктирилди.

⊙ Яна бир кўча «Нозанин» деб аталиб, 2 та тор кўча ҳам унинг тармоғига киритилди.

⊙ «Лутфкор» деб номланган янги кўча тармоғига эса 3 та тор кўча бириктирилди.

Д. САИДОВ.

«Маҳалла» дастури—назоратимизда

Йўлсозлар ҳиммати

Экскаватор катта қийинчилик билан «ковш»ни ерга ботиради. Иш секинлик билан олдинга силжирди. Эҳтиёт бўлинмаса кавланаётган жойдаги бир-бирига туташиб ётган кабелларни узиб юбориш мумкин. Йўл қурилиши участкасининг бошлиғи Ш. Юсупов ва ишчилар ишнинг кўзини билиб, дадил ҳаракат қилишаётгани яққол сезилиб туради. Уларни кузатиб турган «1 Май» маҳалласи фаолларидан бири бошини чайқаб деди:

— Сизларга ҳам осон эмас экан...

Бўлмасамчи. Йўл-қурилиши бригадалари кўчаларни асфальтлаш, бетон новлар ётқизиб, сув келтириш учун бор куч-ғайратларини аяшмаётир. Шу йилнинг 5 ойи мобайнида «Маҳалла» дастурига асосан 200 минг квадрат метр кўча ва тор кўчалар асфальтланди, 1238 метр новлар ётқизилди.

— Бирлашмадан мамнунмиз, — деди Самарқанд дарвозадаги маҳалла қўмитаси раисининг ўринбосари У. Жалолов. — Илгари асфальтни пул йиғиб сотиб олардик. Шунингдек, ишчилар ва техникани ҳам ёллашга тўғри келарди. Энди эса бундай ташвишдан қутулдик.

Йўлсозлар ўз ишларидан қониқишаяптими? «Ҳа» ва «йўқ», деса ҳам бўлаверади. Сабаби, хайрли иш бошланди. Аммо бундан катта кўламдаги режаларни бажариш мумкин эди. Бироқ кўчаларнинг торлиги ва бошқа сабаблар бунга йўл қўймаяпти. Қолаверса, бирлашма участкалари техника ва ишчи кучи билан эндигина комплектлашаяпти.

Акмал Икромов район маҳаллалар ишини мувофиқлаштириш Кенгаши йўл қурилиши олиб боришда яқиндан ёрдам берди. Бошқа жойларда ҳам шундай бўлишига эришиш керак. Акс ҳолда кўпчилик маҳалла қўмиталари ободонлаштиришда ўзибўларчилик пайига тушишаяпти. Яна бир масала. Техниканинг кира олиш имконияти бўлмаган маҳаллаларда ҳашар ташкил этиш мақсадга мувофиқдир.

А. ГОНЧАРОВ,
Ўзбекистон ССР Автомобиль йўллари вазирлигига қарашли «Тошкент ободончилиги» бирлашмасининг муҳандиси.

● **СУРАТЛАРДА: йўлсозлар иш устида.**

Ўрнак олса арзийди

Собиқ синфдошлар учрашуви

— Очиғи, сизларга қараб туриб ҳавасим келаяпти, — деди йиғилишда сўзга чиққан «Ёшлик» маҳалла қўмитасининг раиси И. Исматов.—Орадан йигирма йил ўтгач бирингиз муаллим, бирингиз муҳандис, яна бирингиз моҳир қурувчи бўлиб етишдинглар. Ўғил-қизларимиз ўрнак олишларини истардим.

«Хиёбон», «Заргар» маҳаллаларининг вакиллари ҳам йиғилганларни қизғин табриклашди. Ўқитувчиларга эсдалик совғалари берилди.

Тошкент районидаги Ленин номли жамоа хўжалигида ажойиб анъаналар бор. Маҳалла фаоллари ўғилни аскарликка кузатиш, қутлуғ ёшларни нишонлаш ва бошқа маросимларни эсда қоладиган даражада ташкил этишга ҳаракат қилишаяпти. Яқинда эса қишлоқдаги 7-ўрта мактабни бундан 20 йил олдин битириб, қўлига илк бор етуклик гувоҳномаси олган синфдошларнинг учрашуви уюштирилди. Қизиғи шундаки, М. Исоқова ва У. Жўраевалар шу билим даргоҳида ўқитувчилик қилишаяпти. А. Зуфаров, М. Акбаровалар хўжаликнинг илғор ижарачиларидан ҳисобланишади. Қолганлар ҳам турли соҳаларда меҳнат қилишаяпти.

Учрашувда собиқ синфдошлар ўз ҳаётлари ва режалари ҳақида гаплашишди.

С. АБДУЛЛАЕВ.

Марҳамат, сўрайверинг

К. ДАЛАБОЕВ: Менинг уч нафар ўғил-қизларим бор. Ёшим 70 да. Барча фарзандларим уйли-жойли, катта лавозимларда ишлашади. Аввал унча-мунча ёрдам бериб туришарди. Бир-икки йилдан бери умуман мендан хабар олмай қўйишди. Айтингчи, болаларимдан ёрдам пули олсам бўладими?

Жавоб: Ҳа, мумкин. Бундай тартиб оила ва никоҳ қонунида кўрсатилган. Болалардан нафақа пули ундириш учун сиз турар жойингиздаги район халқ судига даъво аризаси билан мурожаат қилишингиз керак. Аризага илова қилиб турар жойингиз ва соғлиғингиз ҳақида справкалар қўшиб қўйишни унутманг. Суд сиз келтирган сабабларни кўриб чиқиб, маълум миқдорда фойдангизга нафақа ундириб бериши мумкин.

С. ПИДАЕВ: Мен уруш ва меҳнат кексасиман. Ёшим 70 га яқинлашиб қолди. Комбинатда 35 йилдан бери ишлайман. Уч-тўрт кун ишга чиқолмаган эдим. «Энди қарилик пенсияси олаяпсиз, соғлиғингиз ҳам айтарли яхши эмас» деб, ишдан бўшатиб юборишди. Шу тўғрими?

Жавоб: Ўзбекистон ССР меҳнат қонунлари Кодекси 41 прим моддасига мувофиқ тўлиқ пенсия ёшига етган ва қарилик пенсиясини олиш ҳуқуқига эга бўлган ишчи ёки хизматчиларни маъмурият касаба уюшмаси билан келишган ҳолда ишдан бўшатишга ҳақли.

Демак, сизга нисбатан интизомий чора сифатида ишдан бўшатиш қоидаси қўлланилмаган.

А. ҲАСАНОВ,
ҳуқуқшунос.

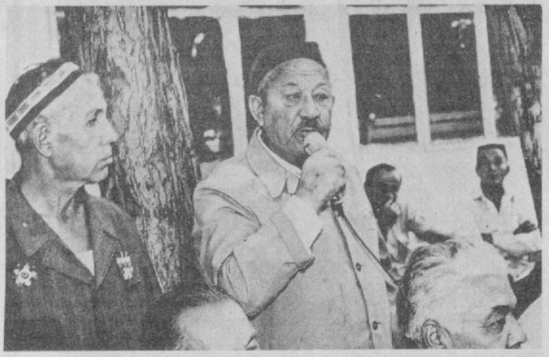

Қўмита раисларининг мулоқоти

Собир Раҳимов районидаги «Гуруч-ариқ» маҳалласида райондаги 56 та маҳалла қўмиталари раисларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Фойдали мулоқот чоғида бошқариладиган бозор иқтисодиёти, пенсиялар ҳақидаги янги қонун, иш билан бандлик каби масалаларда фикр-мулоҳазалар алмашилди. СССР Халқ депутати А. Қ. Эргашев йиғилганларга наказларининг қандай бажарилаётгани, шунингдек маҳаллаларда тўпланиб қолган муаммолар ҳақида гапириб берди.

Учрашув чоғида Ҳофиз Кўҳакий, Охунбобоев, «Октябрь 60 йиллиги», «Шарқ ҳақиқати» ва бошқа маҳалла қўмиталарининг раислари сўзга чиқишди.

СУРАТЛАРДА: учрашувдан лавҳалар акс этган.

Д. Аҳмедов суратлари.

Оқилу доно ўзингиз

АКМАЛ Икромов районида тобора обод бўлиб бораётган маҳаллалар оз эмас. Шулардан бири — бизнинг «Оқтепа» маҳалламиз. Бу ерга келган киши соя-салқин чойхонада роҳат қилиб ҳордиқ чиқаради. Томошагоҳимизга жойлашган кутубхона, озиқ-овқат ва сабзавот дўконлари эл хизматида.

Шу кунларда маҳалламизда ҳашар йўли билан мактаб биноси қурилаяпти. Бундай хайрли ишларни рўёбга чиқаришда ўнлаб отахонларимиз бош-қош.

Ўзбек халқида ажойиб удум бор. Кексаларимиз ўз ҳаёт тажрибалари, кўрган-кечирганларидан келиб чиққан ҳолда ёшларга панд-насиҳат қилишади. Уларнинг ақл-заковат билан айтган сўзлари, доно ўгитлари турмушда албатта асқотади. Ушбу шеъримни бизга ҳамиша йўлбошчи ва суянчиқ бўлаётган нуроний отахонларимизга бағишлайман.

Таърифга лаб очганда тўлар болга забонлар,
Олтин бўлади ҳарфи ёзилганда баёнлар,
Яхши тилаги бирла элу юртга аёнлар,
Обрўйи баланд, доимо машҳури жаҳонлар,
Сизсиз оталар, оқилу доно отахонлар.
Сизларга боқиб кўкдаги офтобни кўрибмиз,
Иззат қилибон соғу саломатда юрибмиз,
Тинчликда яшаб, давр ила давронни сурибмиз,
Хизматга мудом шай бўлиб ҳурматда турибмиз,
Фарзандларингиз меҳри бир дунё отахонлар.
Ҳиммат камарин боғлабон меҳмонга келибсиз,
Ҳурмат билдириб дўсту қадрдонга келибсиз,
Қутлуғ чеҳрангиз нур сочиб ҳар ёнга келибсиз,
Ибрат бўлибон қанчалар инсонга келибсиз,
Таъзимда дедик: сизга тасанно, отахонлар.
Чақчақ этишиб ўлтирасиз, завқ мана шунда,
Тўйхонага файз келтирасиз, завқ мана шунда,
Бир дамгинага ёш бўласиз, завқ мана шунда,
Бизлар била хандон куласиз, завқ мана шунда,
Гўдаклар каби қалби мусаффо отахонлар.
Ўйнаб-куласиз шукр этиб имконга муносиб,
Қаддингиз чиқор яшнаган бўстонга муносиб,
Ҳар бир ишингиз каттакон достонга муносиб,
Достонни ёзиш камтарин Усмонга муносиб,
Шоирларингиз шунчалар шайдо, отахонлар!

Усмон ЮСУПОВ.

Кўпнинг кенгашига

Яхтак кийишга орланамизми?

Пойтахтимизнинг қадимий «Нишабқулоқ» маҳалласида яшовчи Назира ая миллий кийимлар тикувчи машҳур чеварлардан бири эди. Маҳалламизга туташ хонадонга ойимга эргашиб, тез-тез келиб, мурсак, тўн ва бошқа кийимлар билан бир қаторда, эркакларнинг ёзда кийдиган яхтакларини тикишларигача кўрган эдим. Баъзан ая шундай дердилар:

— Яхтак кияётган киши сочини олдириб, бошга дўппи, оёққа этик ё ковуш кийиб, белга белбоғ боғласа, ана шундагина қуйиб қўйгандек ярашади.

Илгари шаҳарга ўтгунга қадар бу жойлар хўжалик жамоа ерлари эди. Қўқон арава ҳайдайдиган аравакашларнинг эгнидан ёзда яхтак тушмасди. Балки, шуларни Назира ая тикиб бергандир.

«Кўкча» даҳасининг Оқтепа маҳалласида истиқомат қилувчи Карим ота Алиевнинг кўксига тушган оппоқ соқолига ярашиб турган яхтагига ҳавас билан боқаман.

— Олдинлари яхтакни эркак зоти борки, киярди, — деди отахон — Ихчам, салобатли, савлатли либос. Шу кийимда кўп йил жамоа хўжалигида канал қазишда, сув омбори қурилишларида ишлаганман. Ярақ-ярақ терласам-да, куннинг иссиғини сездирмасди. Мана энди маҳаллага аралашиб юришимда хизмат қилаяпти.

Яхтак кийганларни зора кўрсам деб, бир неча кун шаҳар айландим. Баъзи эркаклар ёқали оқ кўйлакни шимнинг устидан тушириб юришганини учратиб, таъбим хира тортди. Бундай кўриниш бир қараганда миллийроқ туюлсада, аслида мутлақо ярашмайди. Айримлар ҳатто кийикчани бўйинларига, елкаларига ташлаб олиб ёқа тугмаларини ечиб юришлари ниҳоятда хунук кўринаркан.

Хуллас, ҳафсалам пир бўлиб, Инқилоб хиёбонида газ сувдан ичаётганимда буни қарангки яхтакли муйсафидни учратдим. Бошдан-оёқ отахонга разм солсам, фарғонача дўппи, оёқларига ёзлик этик кийиб, яхтак устидан ҳаворанг белбоғ боғлабдилар. Суҳбатлашиб қолдик. У киши Янгийўл ва Чиноз районларида бир неча йил колхозчи, бригада бошлиғи бўлиб ишлаганини, эндиликда эса дам олаётгани ҳақида гапириб берди.

— Иссиқ пайтда яхтак кийганингиз яхши бўлибди, отахон, — дедим.

— Нимасини айтасиз. Одамларга ҳайронман, шундай қулай либосни шаҳар тугул қишлоқларда ҳам жуда кам кийишяпти.

Яхтак — ёқасиз, кўкрак қисми очиқ либос, пастроғида илмоғи бор. Ишбопи калтароқ, кўчага кийиладигани анча узун, тиззага тушади. Оқ суруп, яъни тоза пахта матодан тикилган бу миллий кийим жазирама иссиқни чиндан ҳам ўтказмайдиган хусусиятга эга. Саломатлик учун фойдали, кишининг бахри-дилини очади. Қадимдан синалган, қадрли, ҳамон эскирмас маданий меросимиздан наҳотки энди воз кечсак? Ёки яхтакда юришга орланамизми?

М. АҲМЕДОВ,
Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейининг катта илмий ходими.

Табиатга чирой бераётганлар

Яхшининг шарофати

УЛУҒ Ватан уруши тугагач, қўшнимиз Мирсоат ака ҳарбий хизматдан уйга қайтди. Маҳалламизнинг икки ёнидан «Бўзсув» ва айланма ариқлар оқиб ўтар, атрофтик тепаликлардан иборат эди. Мирсоат ака ана шу қия тепаликларга мева дарахтлари, тераклар, толлар экди. Икки-уч йил ўтиши билан машаққатли меҳнат эвазига атроф яшнаб кетди. Ўша кезлар газ йўқ эди. Ўтин, иморатбоп ёғочлар, мева ўзимиздан чиқа бошлади. Ҳусайни узумларни-ку асти қўяверинг.

1973 йилда «Бешқайрағоч» маҳалласига кўчиб бориб, иморат солдик. «Сархумдон»дан келган 10 хонадон қатор бир кўча бўлди. Мирсоат аканинг оиласи ҳам бор эди. У киши қурилиш бораётганда ўз хонадонига жадал кўчат экишни унутмади.

— Мевали дарахт ўтқазинг, тез кунда роҳатини кўрасиз. Вақтни ўтказманглар, — деб ҳаммамизни огоҳлантириб қўйди.

А. Икромов районидаги «Тўқимачи» кўчасига ўша вақтда олча, ўрик, шафтоли, тоғолча, кўк султон, ёнғоқ, бодом, олма дарахтлари қатор экилди. Жами 200—300 метрлик кўчада ҳозир 8 туп балх тути гуркираб ўсмоқда. Йўловчилар болалар ҳосилидан баҳраманд бўлишаяпти.

Мирсоат ака ёнимиздаги боши берк кўчада ҳам тут дарахти кўпайишига сабабчи бўлди. Кўчадан ўтиб борар экан «Ҳой Турсунхўжа, нега бу шохни ўстириб юбординг», «Саидолим, тутни сим билан боғлаб сиқиб қўйибсанку», деб дарҳол камчиликларни айтиб туради.

Мирсоат ака тонгда қушлар билан бирга уйғониб, қўлида ток қайчи билан боғ оралайди. Кези келганда маҳалладошларидан маслаҳатини аямайди.

— Нега ўрикларни териб олиб туршак қилмайсизлар, увол эмасми? Олмаларни қоқи қилинглар. Мана, тутдан шинни қилдик, юракка даво. Жаббор, токингни хомток қилдингми? Мен кўриб қўяман. Тагига пахса деворнинг кесагидан солиш керак. Кўп ўғит куйдириб юборади.

— Лениободдан олиб келиб эккан ўригингиз олдими? — кимдир сўрайди.

— Олди. Кўпайсин, сизларнинг ўригингизни ҳам пайванд қилиб бераман.

Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, ҳозир кексалик гаштини сураётган Мирсоат Мирюсуповнинг ташаббуси туфайли кўчамиз мевазорга айланиб бормоқда. Яхшининг шарофати шу бўлса керак-да.

Т. МАҲМУДХЎЖАЕВ,
Октябрь районидаги 167-ўрта мактаб ўқитувчиси.

Тўй айёмига нима етсин!

Ён қўшним—жон қўшним

Оқибатли кишилар

Халқимизда азалдан бир гап бор: узоқдаги қариндошдан яқиндаги қўшнинг яхши. Дарҳақиқат, боболаримиз жуда билиб айтишган. Ўзбекда нима кўп, тўй кўп, ҳар хил йиғин кўп. Ана шундай кезларда биринчи бўлиб қўшнинг ёрдамга чиқади, нима иш қилиш керак бўлса ҳаммасини бажо келтиради.

Маҳалламизда Қудрат акани жуда ҳурмат қилишади. Сабаби, эл-юртнинг бирон маросими борки, у кишисиз ўтмайди. Тўй-маъракаларда ўзи бош-қош бўлади, ким нима иш қилиши лозимлигини айтиб, ёшларни ишга солади. Айниқса ён қўшнилардан бирон хонадоннинг маъракаси ўтадиган бўлса, ҳатто уй-жойини улар ихтиёрига бериб қўяди.

Қудрат ака яқинда ўғил уйлантирди. Бутун маҳалла у кишиникида хизматда бўлди. Ёшу қари ўзига яраша вазифани адо этди.

Айтмоқчиманки, эл-юрт хизматида бўлган одам асло кам бўлмайди. Шундай пайтларда ўзига қайтади. Қўни-қўшнилар ўртасидаги меҳр-оқибатни мустаҳкамлайди. Қудрат ака Зоидовга ўхшаган қуда-анда кўрган, эл ташвиши билан яшайдиган фидойи инсонлар ҳар бир маҳаллада бор. Шулардан ибрат олайлик, ёшлар ўрганишсин. Зеро бу ҳам халқимизнинг ажойиб удумларидан.

П. НИШОНОВ,
Киров район, «Юнусобод» маҳалласи М. Қориев кўчаси.

Бу нола—кимга ҳавола?

Маданият уйими ёки...

Муҳарририятга хат

Биз истиқомат қиладиган мавзеда «Дўстлик» маданият уйи жойлашган. Бу масканнинг иши бизни мутлақо қониқтирмаяпти. Сабаби, шу пайтгача маҳаллада ҳеч қандай тадбир уюштирилгани йўқ. Бунинг устига бадиий ҳаваскорлик ва бошқа тўгараклар асосан рус тилида олиб борилади.

А. ТЎХТАСИНОВ,
О. САЛИМОВ.
Жами 10 имзо.

Юнусобод даҳаси, 15-мавзедаги «Бахт» маҳалласи жамоасидан келган бу шикоят хатини текшириб кўриш учун маданият уйида бўлдик. Зиё маскани аслида дўкон ёки омборга мўлжаллаб қурилган пастаккина, кўримсиз бинода жойлашган экан. Бунинг устига теварак-атроф қаровсиз аҳволда, бир томонда ахлат уюми. Агар эшик тепасидаги «Дўстлик» маданият уйи» деган лавҳа олиб ташланса шундай нуфузли ташкилот жойлашганига ишонмай қоласиз.

Ичкари кирдик. Бурчакдаги хонада 3 аёл суҳбатлашиб ўтирган экан. Муддаомизни билгач, ўзини директор деб таништирган О. В. Чиннова ҳасрат дафтарини очди:

— Мана шу тор жойда ишлаётганимиз учун раҳмат ўрнига доимо дакки эшитамиз. Бутун Юнусобод даҳаси учун битта маданият уйи. Керакли жиҳозлар етишмайди. Олиб келсак қўйишга жой йўқ.

Ольга Викторовна билан суҳбатда 16 та тўгарак фаолият кўрсатаётгани, шулардан 4 таси миллий эканлигини билиб олдик. Бундан ташқари бу маскандаги бирорта ҳужжат, шиор ва эълонлар ўзбек тилида ёзилмаган. Биргина «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» маҳалласида 10 минг аҳоли яшайди. 70 фоизи туб миллатга мансуб кишилар. Шуни эътиборга олсак, юқорида ёзилган шикоят ўринли деса бўлади.

Айни пайтда «Дўстлик» миллий дастасига раҳбарлик қилаётган Алижон Иброҳимовни суҳбатга тортдик.

— Шу атрофдаги маҳаллаларнинг тўй-ҳашамларига ҳам хизмат кўрсатаяпсизларми?

— Ҳа, албатта, буюртма беришса...

— Ўзбекчилик бўлса, тўй ёки ҳашарларга бормайсизларми?

— Биз хўжалик ҳисобида ишлаймиз. Шунинг учун аввал пул ўтказилиши керак.

Тўғри, маданият уйи хўжалик ҳисобида, ўз-ўзини маблағ билан таъминлаши керак. Ходимларга ҳам келган даромадга қараб маош тўланади. Аммо маҳалла учун ҳам жон куйдириш шарт-ку. Чунки маданият масканининг жонажон вазифаси биринчи навбатда теварак-атрофда яшовчиларга хизмат кўрсатишдан иборат. Хўш, маҳаллалар билан тадбирлар ўтказилаяптими? Бизга бир даста ҳисобот ёзилган ҳужжатларни пеш қилишди. Ҳаммаси рисоладагидек. Аммо...

— Мен кўп йиллардан бери маданият уйи жойлашган «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» маҳалласи қўмитасига раислик қиламан, — деди Эгамназар ака Қодиров. — Шу пайтгача бу жойдан бирорта вакил келиб, тадбир ўтказганини эслолмайман. Ҳатто директорни танимаймиз. Менимча, аввало қўмита аъзолари, фаоллар билан бамаслаҳат режалар белгиланиши керак. Маданият уйида эса ёшларимиз тарбиясига салбий таъсир қиладиган видеофильмлар қўйишга эътибор қаратилади, холос.

Хулоса шуки, бу маданият маскани аҳолининг маданий савиясини ошириш учун етарли фаолият кўрсатмаяпти. Қайси жойда бўлмасин, фақат даромад топиш йўлига ўтиб олган. Ўйлаймизки, Киров район маданият бўлимидаги мутасадди ўртоқлар бинони таъмирлаш ва маданият уйи ишини қайта қуриш талаблари асосида ташкил этишга эътиборни қаратадилар.

С. ШАМСИДДИНОВ.

Тоживой тажанг шаҳар кезади

Дастаксиз телефонлар

БОШ Универсал магазинидан чиқиб Хадра майдони тарафга кетаётган эдим. Ярмаркадаги дўконлардан бирига кирмоқчи бўлиб турганимда, бирдан одамлар безовталаниб қолди. Қарасам бир киши бетоб бўлиб, ҳолсизланганча устунга суяниб турибди. Рўпарадаги «Таксофон»дан «Тез ёрдам» чақирмоқчи бўлдим. Бирининг дастаги йўқ, иккинчисининг рақам терадиган жойи ўпирилиб ётибди, учинчиси эса мутлақо яроқсиз ҳолга келиб қолган.

— Шаҳардаги кўча телефонларининг аҳволи сира ўзгармади, ўзгармади-да, — деди бир йигит хуноб бўлиб турганимни кўриб.

Ҳайтовур савобталаб бир киши беморни машинасига солиб, касалхонага олиб кетди. Шаҳар телефонлаштириш бошқармасига сим қоқай дедим. Аммо «Таксофон»лар савлатга қурилганлиги ёдимга тушиб, бир энли хат ёзишга киришдим...

Тоживой акага жияни С. БАДРИДДИНОВ ҳамроҳ бўлди.

Оила иқтисодиёти

Чиқимни камайтириш мумкин

— 5 килограмм картошка олиш учун Олой бозорига боришга мажбур бўлдим.

— Хафа бўлманг биродар, мен ҳам мих қидириб қанча вақтимни беҳуда кетказдим...

Шу кунларда Файзулла Хўжаев номидаги 11-мавзега қарашли «Победа», «Левитан», «Суворов», «Бабушкин» каби кўчаларда бўлсангиз ана шундай суҳбатнинг гувоҳи бўласиз. Ҳозирги кунда бу мавзе ва Академиклар шаҳарчасида 35 мингдан зиёд аҳоли яшайди. Илгари шу жойда бозорча бўлиб, унинг атрофида озиқ-овқат маҳсулотлари, мебель, қурилиш жиҳозлари, пойафзал билан савдо қилувчи магазинлар бор эди. Бундан 3-4 йил бурун кўпқаватли уйлар қурилаётганда бозорча ва савдо шохобчалари бузиб ташланди. Шуниси ачинарлики, ҳанузгача янгиси қурилгани йўқ.

Маҳаллада яшовчи одамлар ўз томорқаларида узум, олма, шафтоли ва бошқа ноз-неъматларни етиштиришади. Энди уларни қаерда сотишни билмай, бошлари қотаяпти. Оворагарчиликларни айтмайсизми? Қурилиш қилаётган киши биргина михни қидириб икки-уч бекат наридаги хўжалик моллари магазинига бораяпти. Қурилиш жиҳозларини узоқдан ташиб келтириш учун эса кира ҳақи тўлаш керак. Бунинг устига керакли нарса бир бўлади, бир бўлмайди. Бозорга бораётганлар қайта-қайта келишдан эриниб, беш килограмм ўрнига 10 килограммлаб маҳсулот сотиб олишга мажбур бўлишаяпти. Бу эса баъзан исрофгарчиликка олиб келаяпти. Бир сўз билан айтганда, бозорча ва дўконларнинг йўқлиги одамларнинг ҳамёнига зарар келтирмоқда.

Чиқимни камайтириш мақсадида Морозов кўчасидаги бўш ётган майдонга бозорча қуриб беришни сўраб Куйбишев район Совети ижроия комитетига мурожаат қилдик. Афсуски, ҳанузгача ижобий жавоб ололмаяпмиз. Маҳалладошлар эса ҳамон олисга қатнаб, ҳамёнга зарар келтириш билан бирга вақтларини беҳуда сарфлашаяпти.

А. МУСАБЕКОВ,
иқтисод фанлари номзоди, доцент.

Маҳалладош

ГАЗЕТА ТАШКЕНТСКОГО ГОРОДСКОГО СОВЕТА ПО КООРДИНАЦИИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ МАХАЛЛЯ.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: Тошкент шаҳри, Ленинград кўчаси, 32-уй, Телефонлар 32-53-66, 33-99-42, 32-54-15.

ЖАМОАТЧИЛИК ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ.

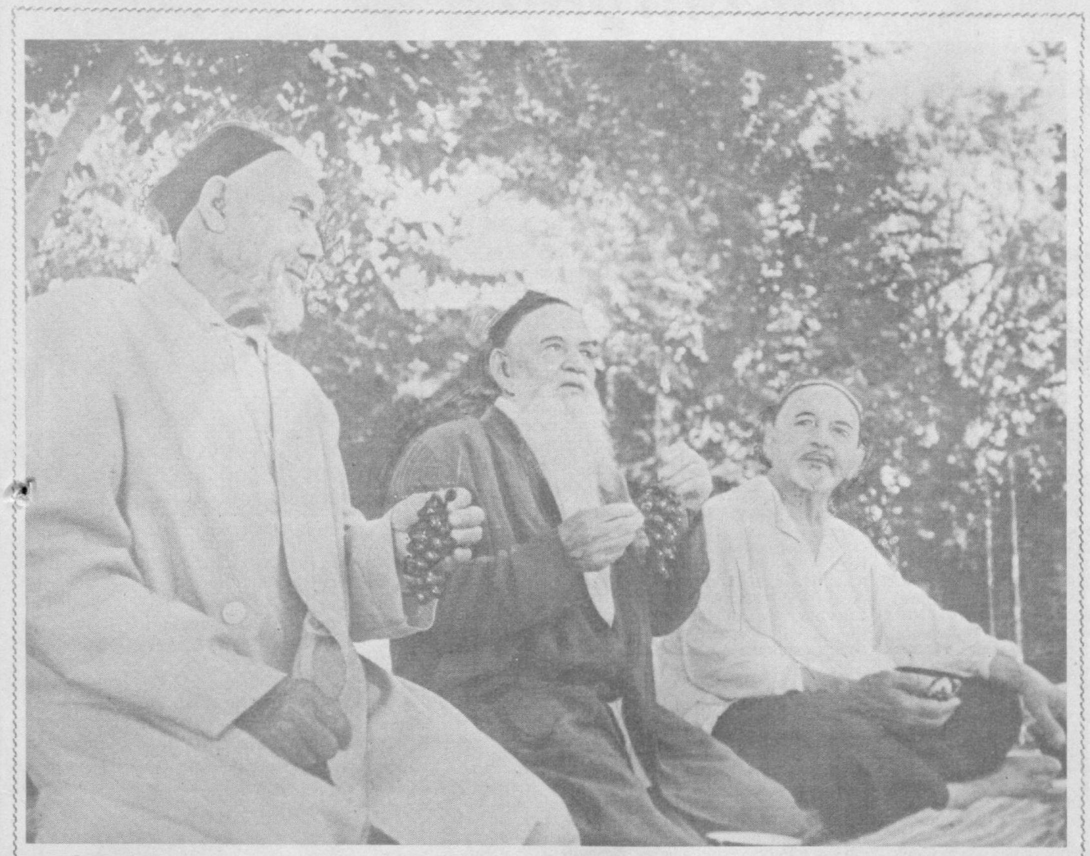

⊙ Отахонлар. Т. Каримов сурати.

Шундай оила бор

Устозлар сулоласи

БУГУН Сайфуддин акаларнинг хонадони ҳар қачонгидан гавжумроқ. Негаки бу ерда икки мураббийнинг 70 ёшлик тўйлари нишонланаяпти. Ҳовлида ўғил-қизлар, қариндошлар, қўни-қўшнилар, қолаверса, собиқ талабалар гурунги авжида.

Сайфуддин ака 50 йил, унинг турмуш ўртоғи Мупаррах опа эса 40 йил давомида ёшларга фан асосларини сингдириб, зиё сарчашмасидан баҳраманд қилишган. Сайфуддин ака 1943 йилдан, Мупаррах опа эса 1949 йилдан бери КПСС аъзолари.

... Сайфуддин аканинг кўксини иккита Қизил юлдуз, I, II даражали Ватан уруши орденлари, ўнлаб жанговар медаллар безаб турибди. Ватан озодлиги йўлидаги кечмишларининг ўзи бир достон бўлади. Улуғ Ватан уруши жанггоҳларидан қайтгач Сайфуддин ака дастлаб шаҳримиздаги 70-ўрта мактабда бошланғич ҳарбий таълим ўқитувчиси бўлиб иш бошлади. Кейинчалик олийгоҳни тугатиб, география фанидан сабоқ бера бошлади. У ўқитувчилик билан бирга илмий мудир, бошланғич партия ташкилотининг котиби вазифаларида ҳам ишлаб келди. Ўзбекистон ССР халқ таълими аълочиси Сайфуддин ака Иброҳимов ёшларни Ватанга муҳаббат руҳида тарбияladi, уларга атрофлича билим ва тарбия бериш ишларига бор куч-ғайратини аямади. Шунинг учун Сайфуддин аканинг номини шогирдлари, ўқитувчилар чуқур ҳурмат билан тилга олишади.

Турмуш ўртоқлари Мупаррах опа Абдуллаева билан шу мактабда танишиб турмуш қуришганига ҳам 45 йил тўлибди. Мупаррах опа ўз фаолияти давомида ёш авлодга она-тили ва адабиёт фанидан билим бериб келди. У кўп йиллар мактаб директори, илмий мудир, методист бўлиб ишлади. 40 йил маориф соҳасида меҳнат қилиш ҳазилакам иш эмас.

Ўғиллари Рамзиддин Иброҳимов Тошкент политехника олийгоҳида химиядан дарс бериб келмоқда, фан номзоди. У ёш талабаларга 20 йилдан бери химия фани сирларини ўргатиб келаяпти. Қизлари Мавжуда она изидан борди. У чет тили ва рус тили фанлари муаллимаси. Унинг уч тилни тўлиқ билиши ҳам ўтаётган дарсларининг мукаммал бўлишида муҳим роль ўйнайди. Мавжуда опа ҳам, мана 16 йилдирки, ўз севимли касбида меҳнат қилиб келмоқда. Ота-она устозларнинг қолган ўғил-қизлари ҳам зиёли кишилар.

Сайфуддин ака мактабда, Мирза-Юсуф маҳалласида таълим-тарбия ишларида фаол қатнашиб келаяпти. Турли тадбирларни ўтказишда доимо бош-қош. Бу зиёли оила барча аъзоларининг муаллимлик ишига бағишлаган умрларини сарҳисоб қилганда 126 йилни ташкил этар экан. Ҳа, бу даврда неча минг-минглаб кишилар устозлар оиласи зиёсидан баҳраманд бўлмаган дейсиз.

Саъдулла СУЛТОНОВ.

Одобнома

Маънавий қадриятларимиз

Фарзанд эрур ёлғиз жонимга пайванд

ФАРЗАНД ота-онанинг дилбанди, жигарбандидир. Унинг ёруғ дунёдаги биринчи кунидан бошлаб, ота-она ахлоқли, одобли, меҳнатсевар бўлишини умид қилади. Халқ донишмандлари айтганидек: «Ота-онанинг муқаддас бурчи фарзандини дунёга келтирганлиги эмас, балки яхши фарзанд тарбиялаганлиги билан белгиланади».

Маҳалламизда 8-синфда ўқийдиган Ўткир ўзининг баъзи хатти-ҳаракатлари билан ўртоқларидан ажралиб турарди. У кўпинча мактабга бормай, қўшни маҳалладаги ўртоқлари Жавлон, Маҳмудлар билан кинога ёки боғларга боришга одатланиб қолди. Онаси унинг қаердалиги, нима иш билан шуғулланаётганлигини сўраса, турли баҳоналар топа бошлади. Отасининг гапига ҳам қўполлик билан жавоб қайтариб, жеркиб берарди. Кейинчалик у ота-онасининг насиҳатларига қулоқ тутмай, ўқитувчи, синф раҳбарининг гапини менсимайдиган одат чиқарди. Бир куни учовлон Куйбишев районидаги бир хонадоннинг эшиги олдида турган янги мотоциклни ўғирлаб қочишди. Ўзлари истиқомат қиладиган маҳалла магазинидан 16 шиша пиво олиб ичиб, кечки пайт уларда айланиш иштиёқи туғилди. Қизишиб олган дўстлар мотоциклни тариллатиб, гўё кўчада улардан бошқа кимса, йўқдек йўлда бемалол кетишар эди. Шу вақт олдиларидан «КамАЗ» машинаси чиқиб қолди ва тўқнашув юз берди... Кўча ҳаракати қоидаларига риоя қилмаган, бировнинг мотоциклини ўғирлаб, кайф билан бошқарган болалар ҳолига вой бўлди. Улар қонун йўли билан 2 йил озодликдан маҳрум қилиндилар. Гап шундаки, жисмоний камолот заминида, яъни боланинг 13-14 ёшларида унда ўзига бино қўйиш, ҳаётдаги барча нарсага мустақил қарашга интилиш бошланади. Ота-она мана шу вақтда бола тарбиясига бефарқ қараса, кейин уни тўғри йўлга солиш қийин бўлади. Ўткир, Жавлон ва Маҳмудларнинг ҳам тарбиясига ўтиш даврида яхши аҳамият берилмаганлиги туфайли улар бебошлик қила бошлаганлар.

Доноларимиз ота-онанинг вазифаси ҳақида гапириб, болаларни ахлоқли, тарбияли ва жамиятга фойдали қилиб етиштириш ота-онанинг энг асосий вазифаси эканлигини таъкидлаганлар. Бу ҳақда атоқли совет педагоги Антон Семенович Макаренко шундай дейди: «Ҳозирги ота-оналар фарзандларига тарбия бера туриб, ватанимизнинг истиқболи, тарихини, жаҳон тарихини тарбиялайдилар».

Ҳа, боланинг шаклланишида, унинг келгусидаги хулқ-атворининг қай даражада намоён бўлишида тарбиянинг роли беқиёсдир. Бунинг учун болани гўдаклик чоғидан бошлаб тўғри тарбиялаб боришимиз лозим. Бола мисоли бир қуш, унинг бир қаноти ота-онаси бўлса, иккинчиси эса ўқитувчи ва жамоатчиликдир. Бу қанотлар бир-бирига мос ҳаракатлари билан болани ҳаётга йўллайди. Агар қанотлар қарама-қарши томонга ҳаракат қилса, бола қулаб тушади. Кейинги йилларда болалар, яъни ўсмирлар ўртасида жиноятчилик, қонунбузарликнинг кундан-кунга кўпайиб бораётганлиги барчамизга аён. Ана шу жиноятларнинг илдизи қаерда? У нега шундай тез кўпайиб кетяпти, деган саволлар туғилади. Ахир ҳеч ким онадан жиноятчи бўлиб туғилмайди-ку. Аччиқ бўлса ҳам ҳақиқатни ошкор айтиш вақти келди деб ўйлайман. Ўтган йили 88 мингта жиноят болалар томонидан гуруҳ ҳолда содир этилган. Ҳар ўн минг ўсмирга ўртача 107 та жиноят тўғри келади. Бу ўсмирлар сиз билан бизнинг фарзандларимиз, қариндош-уруғларимиз, қўни-қўшниларимиз фарзанди. Кейинги 20—25 йил ичида жамиятимизда ижтимоий аҳамиятга молик бўлган моддий ва маънавий қадриятларимизга салбий путур етказилди. Кўз ўнгимизда болаларимиз у хоҳ ўзимизники ёки қўни-қўшниники бўлсин, мактабга бормасдан қочиб юрганида, сигарета чекиб, ичкилик ичиб, ўтган-кетганга хиралик қилса, ойналарга тош отиб синдирса, ўғирлик қилса, дарахтларни синдирса, кўриб-кўрмасликка олдик, билиб-билмасликка йўйдик. Ахир, биз ўзбек халқининг минг йиллардан бери ҳаётга тадбиқ этиб келинган бола тарбияси борасидаги тарихий анъанамиз бўлган жамоатчилик фикрининг ролига етарли эътибор бермадик. «Бир болага етти қўшни ота-она» деган азалий удумимизни оёқ ости қилдик. «Мен сенга тегмай, сен менга тегма» қабилида иш тутиб, мана шундай тубанлик ботқоғига ботдик. Афсуслар бўлсинки, миллий анъаналаримиз, удумимиз бола тарбияси бобида — халқ педагогикаси намуналари дурдоналарини ҳар бир оила дастурхони атрофида ўрганиш унутилиб борди. Халқ педагогикасида зикр қилинган эзгулик, диёнат, инсоф, ҳалол, савоб, пок каби улуғ сўзлар ахлоқ нормаси эканлигини, уларни ҳар бир бола қалбига жо қилиб сингдиришни инкор этдик. Ҳеч кимга сир эмас, ҳозирги кунда баъзи ота-оналаримизнинг ўзлари ҳам тарбияга муҳтож. Ҳатто атрофимизда ўз боласига ёлғончиликни, худбинликни, юлғичликни ўргатаётган ота-оналар топилади. Асрлар давомида авлоддан-авлодга мерос бўлиб келаётган қадриятларимиз, — меҳр-оқибат, одамгарчилик, ўзаро ҳурмат-эҳтиром, самимийлик, эзгулик каби хислатлар энг аввало оилада ота-она орқали болага сингдириб борилади. Бола оилада тўғри, яхши тарбия кўрган бўлса, мактабда ўқитувчиси ва синфдошлари орасида ўзининг ижобий хулқ-атворини намоён этади. Мактаб болага таълим бериш билан бир қаторда уни тарбиялаб ҳам боради. Тарбия — ахлоқ нормаларининг йиғиндиси, жамиятнинг тартиб-интизомидир. Жамият ўз тараққиётида гўзал хулқ-ахлоқ, учун, адолатли интизом учун хизмат қилиб келган. Шундай экан, биз ота-оналар ҳар бир фарзандимизнинг тарбияси олдида, жамият олдида масъуллигимизни унутмаслигимиз керак. Тарбия қандай бўлса — жамиятнинг ҳолати ҳам шундай бўлади.

Ҳа, ҳозирда тарбиянинг ҳал қилиниши зарур бўлган долзарб муаммолари етилиб турибдики, уларни ечиш учун ишни энг аввало оила тарбиясини шакллантириш билан бошлаш керак. Ўзбек халқининг «Битта ота юзта ўқитувчидан устун демакдир», деган доно нақли жуда ўринлидир. Шундай экан, жамиятимизда ижтимоий-иқтисодий, маданий-маърифий ўзгаришлар, ривожланишлар кечаётган бир дамда инсониятнинг порлоқ келажаги, умиди бўлган бола тарбияси тўғрисида қайғуриш ҳар бир ота-она, ўқитувчи, мураббий ва жамоатчиликнинг масъулиятли вазифасидир.

Маърифат САЪДИЕВА,
педагогика фанлари номзоди.

Ҳикмат— бир ҳовуч олтин

Дунёнинг шоҳи белбоғи

⊙ Меҳнат — чеки-чегараси йўқ мевазордир, ҳар қанча терганинг билан адо бўлмас.

⊙ Меҳнат даштида сабр қилган нурга ботади.

⊙ Яқиндан иш қидирма, сув оқиб-оқиб дунёнинг ҳамма жойларини яшнатади.

⊙ Дилда орзу бўлмаса — ўзликни яшнатиб бўлмас.

⊙ Умидли дунёда одам тиниб-тинчимайди.

⊙ Меҳнат денгизи — юрту оламни сийнасида кўтариб эзгуликлар томон элитади.

⊙ Инсон номи бу дунёдан ўчиб кетмаслиги учун эзгулик қилмоғи керак.

⊙ Эзгуликлардан келаётган яхшиликларни ёмонликларга едириб юбормаслик керак.

⊙ Ақл — бу илм, меҳнат, орзу-умид, ғайрат-шижоат, мардлик, ирода, сабр-қаноат, дўстлик, яхшилик, эзгулик, инсонийлик ва меҳру оқибатдир.

⊙ Меҳнат туфайли чин юракдан чиққан кулги уйқуни қочириб, аъзони енгиллаштиради ва яшашга бўлган орзуни оширади.

⊙ Кулганинг ўзингга ярашса, одамлар ўзининг у ёқ— бу ёғини тузатади.

⊙ Тайинсиз меҳнат—умрнинг эгови.

Абдураҳим УМАРОВ,
шифокор.

Ибратли ҳикоятлар

Ҳасадгўйнинг қисмати

АСИЛЖОН ака ўзининг ақл-идроки ва ишбилармонлиги туфайли эл орасида яхшигина эътибор қозонибди. Халқ уни элликбоши, сўнгра юзбоши мансабларига сайлабди. Лекин унинг бу одамийлиги, ҳалоллиги бошига кўп ташвишлар солибди. Айниқса Қашқир ака лақабли девордармиён қўшниси кўп номаъқулчиликлар кўрсатибди.

Бир куни сочлари тўзғиган бир аёл қози ҳузурига келиб арз қилибди:

— Бошимга шундай ёмон мусибат тушдики, гапиришга юзим чидамайди. Начора, Сиздан мадад сўраб келдим. Одамлар авлиё деб юрган Асилжон ака бугун кечаси уйимга бостириб кирди... Энди нима деган одам бўлдим, бундан ўлганим афзал эди.

— Жуда хунук воқеа бўлибдику, — дебди қози. — Гувоҳлар борми?

— Ўзим ҳам гувоҳ, ҳам жабрланувчиман. Наҳотки бадавлатликда тенги йўқ Қашқир аканинг хотини бўла туриб ёлғон гапирсам. Худо бор-а ахир, туҳмат қилаётган бўлсам... — аёл кўзига ёш олган бўлибди.

Қози ҳайрон бўлиб Асилжон акани чақиртириб сўрабди. У эса айбни мутлақо инкор этибди.

— Мен Сизни яхши биламан ва жуда ҳурмат қиламан. Бироқ, бу, оқлашга асос бўла олмайди. Аёлнинг даъвосини далил-ашёлар билангина йўққа чиқариш мумкин. Шу боис мен бир чорани ўйлаб қўйдим: бу хонага аввал сиз, сизнинг кетингиздан эса аёлни киритиб устингиздан эшикни қулфлайман. Сиз аёлни босқинчилик йўли билан бўйсундиришингиз лозим.

— Ҳазиллашаяпсизми, ахир бу жиноятку, — дебди Асилжон ака, — қайси виждон билан шундай қиламан?

— Фақат мен айтган тадбир сизни туҳматдан халос эта олади. Йўқса Қашқир ака сизни дорга осттиришга эришади.

Анча тортишув ва тушунтиришлардан сўнг Асилжон ака рози бўлибди.

Қози кейин аёлни чақиртириб дебди:

— Одатда эркак киши босқинчилик қилганда аёл баданида моматалоқлар ҳосил бўлади. Сизда эса бундан номи нишон йўқ. Бинобарин, даъвоингизни инобатга ололмаймиз. Аммо Қашқир акага ҳурматим юзасидан сизга ёрдам бермоқчиман.

— Бунинг учун нима қилишим керак?

— Ҳозир бу хонага кирамиз. Асилжон ака сизга босқинчилик қилганда имкони борича қаршилик кўрсатасиз. Акс ҳолда эрингиз олдида бадном бўласиз. Натижада баданингизда моматалоқлар пайдо бўлади. Савол-жавоб вақтида бу белгилар кеча уйимда Асилжон ака босқинчилик қилганда бўлган, деб қаттиқ турасиз. Бу менга Асилжон акани ўлимга ҳукм қилишга асос бўлади.

— Барака топинг қози ака, яхшиликларингизни унутмаймиз. Эрим сизга атаб катта совға тайёрлаган.

Қози аёлни хонага киритиб бир оздан кейин ўзи ҳам кирса Асилжон ака сулайиб ётган эмиш. Аёл эса ғолибона оҳангда:

— Қози ака, кўрдингизми кучи етмай ер-парчин бўлиб ётибди, — дебди.

— Баракалло, сизда бешта эркакнинг кучи бор экан.

— Хоҳласам, бунақасидан яна иккитасини чил-парчин қиламан. Тағин мақтанаяпти деманг.

— Айтингчи, кеча Асилжон ака уйингизга бостириб кирганда ҳам олишув бўлганмиди?

— Ҳа, бундан ҳам қаттиқроқ курашганмиз.

— Шундай экан, нима учун ўша куни баданингизда ҳозиргига ўхшаб моматалоқлар бўлмади? Балки унга хоҳиш билдиргандирсиз? У вақтда сиз ўз эрингизга хиёнат қилганликда айбланиб жазога тортиласиз. Аммо, ишончим комилки сиз беномус аёллардан эмассиз. Кўриниб турибдики, аёлда хоҳиш бўлмаса эркак зўравонлик билан мақсадга эриша олмайди. Шу боис Асилжон аканинг босқинчилиги ҳақидаги даъвоингиз туҳматдан бошқа нарса эмас.

— Мени ниҳоятда усталик билан тузоққа илинтирдингиз, қози ака. Виждон азобидан қийналаётганимнинг чегараси йўқ. Ҳаммасига эрим Қашқир ака сабабчи. У «Мен турганда бир зоти паст мингбоши бўладими» деб ўзини-ўзи адо қиляпти. Асилжон ака софдил, ҳалол одам. Биламан, туҳмат қилганим учун қаттиқ жазо оламан. Аммо, у киши ҳақида ҳар хил гаплар кўпайиб мингбошиликка сайланмай қолиши мумкин. Бу эримга жуда қўл келади. Икки ўртада мен ва Асилжон ака расво бўлмайлик. Кўзим очилди, нодонлик қилибман. Мени кечиришингизни илтимос қиламан.

Асилжон ака аёлга ачиниб, қозидан жазоламасликни сўраганда, аёл таъзим қилиб ундан кечирим сўрабди.

Қози бу воқеани овоза қилмай ишни ёпиб юборибди. Аёл виждон азобидан оғир дардга чалиниб кўп ўтмай вафот этибди. Шундан кейин Қашқир аканинг аламига алам қўшилиб икки кўзи қонга тўлибди. У Асилжон аканинг уйига кириб бироз суҳбатлашгандек бўлиб оғзига бир нарса солиб чой ичиб юборибди. Сўнгра «Вой-дод, Асилжон мени заҳарлади» деб бақираверибди. Одамлар йиғилиб шовқин-сурон кўтарилибди. Қашқир ака хириллаган овоз билан Асилжон акага:

— Энди, сен мингбошилик у ёқда турсин, жонингдан ҳам айрилдинг. Сени қотил сифатида осишади, — дебди. — Менга нисбатан ақлироқ Қашқир акам борлар деганингда иш бошқача бўларди. Ўзинг ўйлаб кўрчи, от ўрнини эшак эгалласа чидаб бўладими? Неча йилдирки мартабанг ошгандан ошиб юрагимни ловуллатиб келдинг. Буни асло кечиролмайман. Нариги дунёда ҳам сен билан курашаман.

У шундай деб узилибди.

Текширув ишларидан маълум бўлибдики, Қашқир ака ўша куни табибдан заҳар олган экан. Буни табиб айтибди. Кейин билмай ундан олган заҳарни ўзи ичиб юборган экан. Нияти аччиқроқ дори ичиб унга туҳмат қилиш ва турғаётганида заҳарни чойнакка ташлаб кетиш экан. Кўп ўтмай Асилжон ака мингбоши бўлибди.

Бир донишмандга бошидан ўтганларини ҳикоя қилиб берса у шундай дебди:

— Бир фожиали воқеанинг гувоҳи бўлганман. От пойгасида бир ҳасадгўйнинг оти маррага яқинлашганда қоқилиб чополмай қолди. У дарҳол ўзини ўнглаб орқада келаётган пойгачининг оти оёғига ўзини ташлади. Уни оғир жароҳатланган ҳолда майдондан олиб чиқиб, нима сабабдан шундай қилганини сўрашганда: «У одам биринчиликни олгандан кўра, менинг ўлганим яхшироқ» деб жон берибди. Ҳасадгўйларда бўриларга ўхшаш хусусиятларни кўриш мумкин. Маълумки бўрилар тўдаси ичида фақат бошлиғи кимлигини кўрсатиш мақсадида доим думини кўтариб юради. Бордию, ҳасадгўйлар мансабга эга бўлсалар, у вақтда димоғлари шишиб бурунлари кўтарилади.

ҚИССАДАН ҲИССА: ҳасадгўйлик минг йиллар давомида авлодлардан авлодларга ўтиб келаётган иллат. Унинг иши одамлар соғлиғига путур етказиш, ёстиғини қуритиш. Бу ярамас одатни таг-томири билан қўпориб ташлашга эҳтимол юз йиллар керакдир. Лекин, зийраклик ва билимдонлик билан иш юритилса ҳасадгўйларнинг шахтини вақтида бўғиш мумкин. Акс ҳолда ҳикояда айтилганидек ёмон оқибатлар содир бўлиши турган гап.

Ҳамид ЗИЯЕВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎЗБЕКИСТОН ЛЕНИН КОМСОМОЛИ МАРКАЗИЙ ҚЎМИТАСИ

«ЁШЛАР УЙИ»

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕ ВА РАДИОЭШИТТИРИШ ДАВЛАТ ҚЎМИТАСИ

ЎЗБЕКИСТОН МАДАНИЯТ ЖАМҒАРМАСИ БИЛАН БИРГАЛИКДА

«КАМОЛОТ—90»

ЖУМҲУРИЯТ ЁШ ХОНАНДАЛАРИ ТАНЛОВИНИ НОЯБРЬ ОЙИДА

ЎТКАЗАДИЛАР

Ўзбек халқининг ёш истеъдодли хонандаларини намоён этиш мақсадида ўтказилаётган ушбу танловда 33 ёшгача бўлган ёш санъаткорлар қатнашишлари мумкин.

ҚАТНАШУВЧИ ХОНАНДАЛАР ТАНЛОВ ҲАЙЪАТИ ЭЪТИБОРИГА 1 ТА КЛАССИК, 2 ТА ИХТИЁРИЙ ҚЎШИҚ ТАҚДИМ ЭТИШЛАРИ ШАРТ.

Аризаларни 10 ноябргача 41-45-20 рақамли телефон орқали ёки «Ёшлар уйи» 205-хонага ёзма ҳолда топширишлари мумкин.

Манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳри, Пахтакор кўчаси, 5-уй, 205-хона.

ТАНЛОВ ТАШКИЛИЙ ҚУМИТАСИ.

„ЭЛЕКТРОНИКА"

ФИРМАЛИ МАГАЗИН — САЛОНИДА

СИЗ ФУНКЦИЯЛАНИШГА ҚАРШИ ДЕСТА ҚОТИШМА ЭЛЕМЕНТИНИ ХАРИД ҚИЛИШИНГИЗ МУМКИН.

— Деста мотор, трансмиссия мойлари учун кенг таъсир доирасига эга бўлган қотишма элементдир.

— Деста Сизга янги двигателни тез фурсатда юргизиб синовдан ўтказишга ёрдам беради

— Деста ёрдамида двигателингиз ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам осонгина ўт олдирилади.

— Деста ишқаланувчи деталларнинг емирилишини пасайтиради ва агрегатларнинг хизмат қилиш муддатини оширади.

Десtанинг баҳоси — 20 сўм.

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Гоголь кўчаси, 38-уй. Маълумотлар олиш учун телефон: 33-78-34.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА КАСБГА ЙЎНАЛТИРИШ МАРКАЗИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Главташкентстройнинг

8-ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИГА:

пўлат ва темир-бетон иншоотлари монтажчилари, электр пайвандчилар, ғишт терувчилар, бетончилар, дурадгорлар, бўёқчилар, сувоқчилар, 4-5 даражали тунукачилар, 4 даражали сиқувчилар (компрессорчилар), **«Д», «Е» тоифадаги ҳайдовчилар, 4 даражали уста дурадгорлар.**

Ишга Тошкент шаҳрида ва шаҳар атрофидан 25 км. гача узоқликдаги аҳоли пунктларида яшовчилар қабул қилинадилар. Хоҳловчилар 6 ой ичида трестнинг ўқув-курс комбинатида мутахассисликка эга бўлишади.

«УЗБЕКСВЯЗЬСТРОЙ» бирлашмасининг

ИЖАРАЛИ МАХСУС ҚУРИЛИШ-МОНТАЖ АЛОҚА БОШҚАРМАСИГА:

бош механик, автоюклагич машинисти, барча тоифадаги ҳайдовчилар, 5 ва 6 даражали авточилангарлар, чилангар-моторчилар, қоровул.

«УЗЭЛЕКТРОМОНТАЖ» трестининг

2-ТОШКЕНТ МОНТАЖ БЎЛИМИГА:

электромонтажчилар, ишбошилар, катта ишбошилар (цех бошлиқлари).

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»нинг

12-ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИГА:

бўёқчилар, дурадгорлар, ғишт терувчилар, электр пайвандчилар, сувоқчилар (ҳамма касб эгалари 3-даражадан паст бўлмаслиги керак).

Қайтадан ташкил этилган вазирликнинг бўлимларида ишлаш учун:

тажрибага эга бўлган даъвогар-ҳуқуқшунос, технологлар, бош иқтисодчи, режа-иқтисод бўлимининг бошлиғи, кадрлар бўйича нозирлар.

«ТОШКЕНТ ТРАКТОР ЗАВОДИ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА:

токарлар, силлиқловчилар, қолипловчилар, механик-йиғув ишлари чилангари, электр пайвандчилар, электриклар, бўёқчилар (эркаклар), **кўприкли кран кранчилари.**

МАЪЛУМОТЛАР УЧУН РАЙОН АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЎЛИМЛАРИГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:

ЛЕНИН РАЙОНИ — Т. Шевченко кўчаси, 64-уй.

КИРОВ РАЙОНИ — Энгельс кўчаси, 48-уй.

ЧИЛОНЗОР РАЙОНИ — Чилонзор даҳаси, 2-мавзе, 3-уй.

АКМАЛ ИКРОМОВ РАЙОНИ — Фарҳод кўчаси, 21-уй.

КУЙБИШЕВ РАЙОНИ — К. Маркс кўчаси, 59-уй.

ДИҚҚАТ!

«САМАРҚАНДФИЛЬМ» БИРЛАШМАСИ

КЕНГ МИҚЁСДАГИ «ТЕМУРЛАНГ» ТАРИХИЙ САҲНА АСАРИ УСТИДА ИШ БОШЛАЙДИ.

ШУ МУНОСАБАТ БИЛАН СУРАТГА ОЛИШ ГУРУҲИ КЕЛИШИЛГАН БАҲОЛАРДА НАҚД ПУЛГА АҲОЛИДАН КЎҲНА МИЛЛИЙ БУЮМЛАРДАН: металл ва ёғоч идишлар, қошиқлар, пичоқлар, ханжарлар, найзалар, қумғонлар, тамакидонлар, лаганлар, чойнаклар, қозонлар, пиёлалар, косалар, билакузуклар, тақинчоқлар ва бошқа зеб-зийнатлар, газмоллар, кийим-кечаклар, пойабзал ва хочлар ва ҳоказоларни сотиб олади.

Россиядаги эпизодларни суратга олиш учун суратга олиш гуруҳи шунингдек рус халқи кенг кундалик рўзғор буюмлари, идиш-товоқлар, мебель, портсигарлар, кўзгулар, пичоқлар, ханжарлар, найзалар, тангалар, санамлар, хочлар ва ҳоказоларни сотиб олади.

34-52-61, 34-53-94, 34-40-51 телефонлари бўйича соат 9 дан 19 гача телефон қилинсин.

«ТО» АХБОРОТ-МАЪЛУМОТЛАР МАРКАЗИ

Шифо топай десангиз

Янка тартибда меҳнат фаолияти билан шуғулланувчи, нина билан даволовчи психоневролог шифокорга мурожаат этинг.

Унинг қабулхонаси Тошкент шаҳар, Сағбон кўчаси, 9-боши берк кўча, 5-уйда жойлашган.

Телефони 44-69-70.

Қабул вақти — соат 10 дан 20 гача.

Бош оғриғи, кўкрак оғриғи, бел ва оёқ оғриғи, тизза оғриғи, вохма, невростения, невроз, гипотолямик синдром, вегетоқон-томирлар дистонияси, бронхиал астма, ошқозон яраси, қон босими хасталиги бўлган беморлар даволанади.

Шифокор хитой иннаси билан, нуқтали массаж, гипноз, биоток билан даволайди, ҳар хил блокадалар билан беморга ёрдам беради.

Даволаш муддати — 10 кун. Ширкатларда даволангандан анча арзон ва қулай.

Ю. А. ГАГАРИН НОМИДАГИ ТЎҚИМАЧИЛАР МАДАНИЯТ САРОЙИ БОЛАЛАР ТЎГАРАКЛАРИГА

ҚЎШИМЧА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

дойрачилар намунали ансамблига;

драма тўгарагига;

«Лола» рақс ансамблига;

тасвирий санъат тўгарагига (пулли);

наққошлик тўгарагига (пулли).

Маълумотлар олиш учун қуйидаги телефонлар орқали мурожаат этишингиз мумкин: 53-48-71, 53-36-65.

МАКОНИМИЗ: Б. Хмельницкий кўчаси, 45-уй, болалар бўлими.

Хоҳиш билдирганлар 10 сентябрдан рўйхатга олинмоқда.

БИЛИМЛАР УЙИДА

ЭСКИ ЎЗБЕК ЁЗУВИНИ ЎРГАНИШ БЎЙИЧА

6 ойлик курслар очилди.

Машғулотлар чоршанба ва шанба кунлари соат 19.30 да бошланади.

Курсларни битириб чиққанларга шаҳодатнома берилади.

Қўшимча маълумотларни 56-49-92, 56-48-97 телефонлари орқали олишингиз мумкин.

ДИҚҚАТ! ДИҚҚАТ! ДИҚҚАТ!

Барча турдаги бузилган енгил автомобилларни сизга керакли жойга элтиб қўямиз.

Телефон 41-01-01.

Санъатнинг сеҳрли олами

Дилларни ром этган қўшиқ

УЗОҚ-узоқлардан хонанданинг ширали овози янграмоқда. Ана, дилларни жунбушга келтириб яна қўшиқ таралаяпти.

Дўстлар, йиқилмоқ истаса гар гумбази фалак,
Оҳим шарорасидин унга айлангиз устун...

Фузулийнинг оҳанграбо бу мисралари қизнинг ширали овозидан мисоли сеҳр олган. Юрак торларини оҳиста тебратиб, сел бўлиб оқгудек ёқимли оҳанг қалбга ажойиб ҳузур бахш этаётгандек. Ҳа, Раҳима Юсупова куйлаяпти. Сиз эҳтимол унинг овозини ҳали эшитиб улгурмагандирсиз. У Н. Островский номидаги театр ва рассомчилик олийгоҳини яқинда тамомлаган ёш қўшиқчилардан. Раҳимани ҳали кўп давраларда яхши билишмайди. Санъат пиллапояларига у энди атак-чатак қилиб кириб келаяпти.

...Эсини танибдики куй, қўшиқ унинг ҳамроҳи. Гўё ҳаётда ягона илинжу, шу илинжсиз яшай олмайдигандек. Шоирлар макони Қўқон кўчаларида унга ҳамиша куй ҳамоҳанг бўладигандек. Ўзи туғилиб ўсган бу замин уни ҳамиша истиқболга чорлаётгандек.

Кўча-кўйда қўшиқларни хиргойи қилиб юрган бу қизнинг овози ҳар қандай кишининг эътиборини беихтиёр ўзига тортарди. Она қизидан бундай овозни эшитиб бефарқ қаролмасди, шунинг учун ҳам Раҳимани 7 ёшга тўлар-тўлмас мусиқа мактабига ўқишга берди. «Овозингда қандайдир сеҳрли куч бор», дерди ҳар сафар қўшиқ ўргатаётганда устози М. Хаитов Раҳимага. Ана шу ишонч уни 13 ёшли қизга «Қашқарча ушшоқ»ни ўргатишга даъват этди. Устозининг ишончи оқланган эди. Раҳима илк маротаба классик мақомни маромига етказиб ижро этди. «Энди бемалол ишонса бўлади». Устозининг бу гапи Раҳима Юсуповани олийгоҳ остонасига қадам ташлашига далда бўлди.

Раҳима билан дастлабки концертларидан бирини якунлаганда учрашдик. Ширали овозидан мамнун бўлган томошабин уни қайта-қайта саҳнага чорларди. Дастуридаги қўшиқларнинг аксарияти мақом ашулалар. Мазмуни устида ишлаши, унга тушуниб етиши бизни кўпроқ қизиқтирарди. Шу боис буни ўзидан сўраб қўя қолдик.

— Сўз устида ишлашда онам яқин кўмакдошим эдилар, — дейди у нафасини ростлаб олар экан. Ҳали боягидек эсимда, биринчи марта **Ганжи ҳуснини закотин бер менга** деган сатрнинг мазмунини тополмай қийналганман. Аямлар ҳуснингнинг озгинасини менга ҳам бергин деб тушунтирдилар. Эндиликда эса Ҳалима опа ёрдам берадилар. Шу боис ҳам ашула тезроқ туғилади. Қўшиқнинг сўзини ўрганмай, тушунмай туриб айтолмайман. Тушуниб айтганимда эса борлиқни унутаман. Мутақаббил қўшиқларимиздаги сўзларнинг маъноси шу қадар кучлики, уни англолмаслик гуноҳдир.

— Раҳимахон ҳозир ҳам сўз устида изланишни шундай давом эттираётган бўлсангиз керак...

— Устозим Ҳалима Носирова яқинда «Чоргоҳ — 1» ни ўргатган эдилар. Унда, **Оҳим шарорасидан айлангиз унга устун** деган сатр бор. Яъни, дардим шу даражада кучлики, оҳимнинг баландлигини осмонгача етказадиган устун топилмайди. Қандай қилиб буни бефарқ куйлаб бўлади дейсиз.

— Афсуски, ёшларимиз орасида мақомга қизиқмайдиганлар кўп. Бунинг устига йигит-қизларни мутақаббил қўшиқларни севмасликда айблаб ҳам қўйишади. Бунга сизнинг муносабатингиз қандай?

— Мен бунга қўшилмасдим. Мақомни севувчилар ҳам, берилиб ижро этувчилар ҳам талайгина. Одамлар яхши қўшиқни биринчи бўлиб қаердан эшитади?! Ҳаво мавжлари орқали — радиодан. Овозида одамларга ёқадиган томони борлигини билган киши тўғридан-тўғри мусиқа студиясига борсинчи... Қабул қилган тақдирда ҳам ёзув яхши чиқмайди.

Раҳиманинг айтмоқчи бўлиб юрган қўшиқлари, орзулари мўл. Эндиликда у сафарларида «Самарқанд ушшоғи», «Тановар», «Қашқарча ушшоқ», «Фарғона тонг отгунча» ва «Муножат» қўшиқларини завқ билан куйлаб келмоқда.

— Ҳар бир нарсани маромига етказиш — фақат шугина олдинга интилишга ундайди, — дейди Раҳима.

У шу кунларда Қаҳрамон Саъдуллаев раҳбарлик қилаётган янги театр студияга қабул қилинган. Ижодий сафарлар, илк ҳаяжонлар... Кўп бўлмаса ҳам ҳаммаси энди бошланган. Узоқлардан «Муножат»нинг мунгли ноласи, Суҳандон қизнинг таниш овози: «Яна Раҳима Юсупова куйлайди».

Ф. ҲУСАНОВА.

Муҳаррир Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЎЙЛАР МУБОРАК!

ТЎЙ ТАНТАНАЛАРИДА МАДАНИЙ ХИЗМАТ ҚИЛИШГА МОСЛАШТИРИЛГАН ВА ЗАМОНАВИЙ РЕПЕРТУАРЛАРГА ЭГА БЎЛГАН АВИАСОЗЛАР МАДАНИЯТ САРОЙИНИНГ

«Само» ансамбли

БАХТ ВА ШОДЛИК ОҚШОМИНИ КЎНГИЛДАГИДЕК ЎТКАЗИШДА

ХИЗМАТИНГИЗГА ТАЙЁР!

АНСАМБЛНИ КАССАГА ПУЛ ТЎЛАШ ЙЎЛИ БИЛАН ТЎЙХОНАГА ТАКЛИФ ҚИЛИШИНГИЗ МУМКИН.

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги

И. ОХУНБОБОЕВ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК ВА ЕНГИЛ САНОАТ ИНСТИТУТИ

1990-1991 ўқув йили учун

КЕЧКИ ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов бўлимига тўлиқ ўрта маълумотли, халқ хўжалигининг барча тармоқларида меҳнат қилаётган илғор ишчилар ва СССР Қуролли Кучлари сафларидан захирага бўшатилган ҳарбий хизматчилар саноат корхоналари ва ҳарбий қисмлар қўмондонлигининг йўлланмаси бўйича қабул қилинадилар.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар камида икки йиллик меҳнат фаолиятига эга бўлишлари ва мазкур корхонада ишчи вазифасидан меҳнат фаолияти сўнгги йилда узлуксиз бўлиши лозим (шогирд сифатидаги вақти ҳисобга кирмайди).

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: институт ректори номига ариза, белгиланган намунадаги йўлланма, меҳнат дафтарчасининг нусхаси, ишлаб чиқариш тавсифномаси, ўрта маълумот тўғрисидаги аттестат (асли), 086/У намунадаги тиббий шаҳодатнома, 3×4 см. катталикдаги 8 та фотосурат.

АРИЗАЛАР — 25 СЕНТЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ, математика ва физикадан суҳбатлар 25-30 сентябрь кунлари ўтказилади.

Машғулотлар 1 октябрда бошланади.

Ўқиш муддати — 10 ой.

Тайёрлов бўлимини ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда битирган ва битириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган тингловчилар ўз хоҳишларига мувофиқ суратда ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ёки ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиш учун институт 1 курсига кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар.

Манзилимиз: 700100, Тошкент шаҳри, Горбунов кўчаси, 5-уй, тайёрлов бўлими. Телефон 53-11-93, 7-92.

Тошкент шаҳар савдо Бош бошқармасининг «Ёшлик» мактаб-магазини

ОЗИҚ-ОВҚАТ МОЛЛАРИ КОНТРОЛЕР-КАССИРЛАРИНИ ТАЙЁРЛАЙДИГАН

6 ОЙЛИК КУРСЛАРГА ВА

ОЗИҚ-ОВҚАТ МОЛЛАРИ КИЧИК СОТУВЧИЛАРИНИ ТАЙЁРЛАЙДИГАН

4 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

навбатдаги қабулни ўтказади

25 ёшгача бўлган, 8 ва 10-синф ҳажмидаги маълумотли, Тошкент шаҳрида доимий пропискаси бўлган қизлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Ўқувчиларга ойига 50 сўмдан 64 сўмгача стипендия тўланади ва ўқиш вақти меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Ўқувчилар айни пайтда кечки мактабда ёки савдо техникумларида ўқишлари ҳам мумкин.

Ўқишни битирганларга йирик магазинларга ишга йўлланма берилади ва Совет савдоси техникумининг сиртқи бўлимига ўқишга киришлари учун имтиёзли шароит яратиб берилади.

ЎҚИШ РУС ВА ЎЗБЕК ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Кафанов кўчаси, 65-уй (1, 2, 5, 8, 9, 10, 24, 26-трамвайларнинг «Госпиталь бозори» бекати).

Қўшимча маълумотлар олиш учун телефон: 55-75-15.

Газдан фойдаланувчи абонентлар диққатига!

«Ташгаз» бошқармаси

1990 ЙИЛ 1 НОЯБРГАЧА

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА

Аҳоли ўртасида газдан хавф-хатарсиз фойдаланиш икки ойлигини ўтказади.

ҲУРМАТЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР ВА ПОЙТАХТ МЕҲМОНЛАРИ!

Икки ойликни ўтказишда фаол қатнашинг!

Портлаш, ёнғин, заҳарланиш ва бошқа бахтсиз ҳодисалар юз бермаслиги учун газ асбобларидан фойдаланиш қоидаларига қатъий риоя қилинг:

ЎРТОҚЛАР! Бино ичида газ ҳидини сезишингиз билан дарҳол бу ҳақда ноҳия газ идорасига ёки авария хизматига қуйидаги телефонлар орқали хабар беринг:

04 ёки 53-56-19,
53-56-31, 55-44-27,
55-44-29.

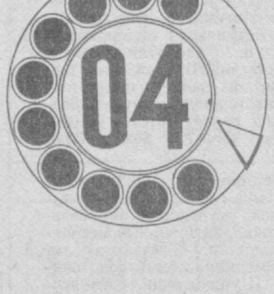

Газ сирқиб чиқишида кўрилган чоралар — портлаш, ёнғин ва бошқа бахтсиз ҳодисаларнинг олдини олиши гаровидир.

Дудбуронларни текшириш хулосаномаларини турар жойингиздаги ноҳия газ идораларига ўз вақтида тақдим этинг.

Ёниш маҳсулотлари дудбурон чиқиб кетадиган газ ускуналари ва бошқа газ асбобларидан фойдаланишда тортиш кучи мавжудлигини албатта текшириб кўринг.

Тортиш кучи бўлмаганда ёки у заиф бўлганда газ асбобларидан фойдаланиш қатъиян ман этилади.

— Ёниб турган газ асбобларини назоратсиз қолдирманг, чунки аланга ўчиб қолиши мумкин. Бу ҳолда бўғилиш, шунингдек портлаш ва ёнғин хавфини келтириб чиқарувчи газ сирқиб чиқиши рўй беради;

— болалар ҳамда газдан фойдаланиш тўғрисида йўл-йўриқ олмаган шахсларнинг газдан фойдаланишига йўл қўйманг;

— рўзғор газ асбобларидан хонани иситиш мақсадларида фойдаланманг — бу саломатлик учун хатарли.

Газ хўжалиги ходимлари етиб келгунга қадар газ ҳиди тўлиб қолган бинони шабадалатишни кучайтириш чораларини кўринг, эшик-деразаларни очинг, ўт ёқманг, чекманг, электр асбоблардан фойдаланманг, электр чироқларини ёқманг ва ўчирманг, одамларни бино ичидан олиб чиқиб кетиш чораларини кўринг.

ЁДИНГИЗДА БЎЛСИН: ГАЗНИНГ ҲАВО БИЛАН АРАЛАШМАСИ ПОРТЛАШ ВА ЁНҒИН ҲАВФИГА ЭГА!

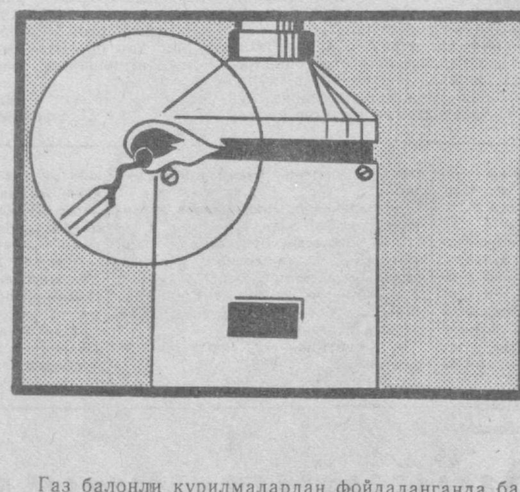

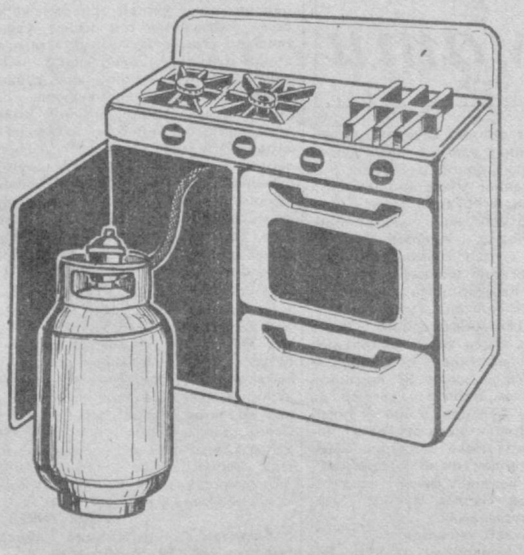

Газ балонли қурилмалардан фойдаланганда балонларни иссиқлик манбалари (қуёш нурлари, печкалар, электр иситиш асбоблари)дан узоқда жойлаштиринг.

Балони бирга ўрнатилган 3 канфоркали плита, «Балтика» босим созлагичи бўлган газ асбоблари ва баллонларидан фойдаланишда «Балтика» босим созлагичининг баллон қопқоғига тўғри уланишига алоҳида эътибор боринг.

ЎРТОҚЛАР! ГАЗДАН ФОЙДАЛАНИШДА ЭЪТИБОРЛИ ВА ЭҲТИЁТКОР БЎЛИНГ!

«Ташгаз» бошқармаси.

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

Ўзбекистон маданият фонди
Ўзбекистон ЛКЁУ МК «ЁШЛАР УЙИ»

4 5, 6, 7 ОКТЯБРЬ
СОАТ 16 ВА 19 ДА

ЯНА БИР МАРТА МАЗЗА ҚИЛИБ, ЧИН ДИЛДАН, МИРИҚИБ КУЛМОҚЧИ БЎЛСАНГИЗ, МАРҲАМАТ

«Қизиқчи—90»

ТАНЛОВИ ҒОЛИБИ ВА СОВРИНДОРЛАРИНИНГ ҲИСОБОТ ТОМОШАЛАРИГА ТАШРИФ БУЮРИНГ.

Томоша давомида сиз келажаги порлоқ, санъат юлдузлари бўлиш арафасида бўлган ёш хонандаларнинг дилрабо қўшиқларидан баҳраманд бўласиз.

Билетлар сарой кассаларида соат 11 дан бошлаб сотилмоқда.

Кўпчилик бўлиб келиш учун буюртмалар қабул қилинади.

Қўшимча маълумотлар учун 39-41-16, 41-45-20, 45-93-63 рақамли телефонларга қўнғироқ қилишингиз мумкин.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

(Ҳадра майдони)

ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ МАРТА

СССРда ГАСТРОЛЛАР

КАТТА КОРЕЯ ЦИРКИ
(КХДР)

«Пхеньян-90»

ЕТАКЧИ ЦИРК УСТАЛАРИНИНГ ТОМОШАЛАРИ

2 БЎЛИМДАН ИБОРАТ КАТТА РАНГ-БАРАНГ ПРОГРАММА.

Олдиндан билет сотиш йўлга қўйилган.

Оммавий талабномалар қабул қилинмоқда.

Болалар муассасалари ва қишлоқ жойларидан тушган талабномалар бўйича навбатдан ташқари хизмат кўрсатилади.

КАССА ДАМ ОЛИШ КУНИСИЗ СОАТ 10 ДАН 20.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 44-35-91, 44-35-84.

Цирк фойесида фотосалон бор.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 13/IX да **Чио-Чио-сан**, 14/IX да **Тоҳир ва Зуҳра**, 15/IX да **Евгений Онегин**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 14/IX да **Отасининг қизи**.

КИНО

13 СЕНТЯБРДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ФАЗОДАГИ ТЎС-ТЎПАЛОН» (катта зал, 17, 19, 21.00).

Чайка — «ПИЛЛА» (16, 18.30, 21.00).

К. Ёрматов номли — «КАШМИРДАГИ СЕВГИ» (16, 18.30).

Восток — «ТАҚДИР ЭРКАТОЙИ» (16, 18.30, 20.45).

Москва — «ПИЛЛА» (16, 18.20, 20.40).

Қозоғистон — «ПИЛЛА» (17, 20.00).

Ўзбекистон ССР Енгил саноат вазирлиги қошидаги марказий лойиҳалаш — конструкторлик ва технология бюроси жамоаси бюро ходими

Нурия
ЧЕРНОБРОВКИНАнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳуманинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар деҳқон бозорлари бошқармаси жамоаси бош бухгалтер муовини Ф. Каримовга онаси

Тожихон
ТОЛИПОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар деҳқон бозорлари бошқармасининг жамоаси меҳнат ветерани, КПСС аъзоси, «Қорақамиш» деҳқон бозорининг мудири

Комил Файзиевич
ФАЙЗИЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ оқшоми

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76; хатлар — 33-29-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек ва рус тилларида мустақил чиқади.

140.390 нусхада чоп этилади. Индекс 64690. Д — 2201
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.